

DEBRECEZEN

XVIII. évf. 250. sz.

Keletmagyarországi Napló

Ara: 12 fillér

Menekül a krími szovjet hadsereg

Kurszk német kézen — Honvédeink elfoglaltak egy donecmenti várost
Amerika támadta meg Németországot, — állapítja meg a német kormány-
nyilatkozat — Német állásfoglalás egyes délamerikai államok lépéséről
a francia túszkivégzések ügyében

Fenyegető amerikai jegyzék Finnországhoz

Magyar jelentés

Az elmúlt ünnepek napok krónikájából kiemelkedik az a nyilatkozat, melyet a német kormány tett közzé Roosevelttel legutóbbi állításával kapcsolatban.

A német jegyzék megállapítja, hogy a Dél-Amerika felosztásáról és a vallások tervezett megszüntetéséről szóló dokumentumok durva hamisítványok, míg az amerikai torpedórombolókat ért német támadást — amerikai támadás előzte meg, amit Knox is elismert. Nem Amerika a megtámadott fél, hanem Németország, a felelősség tehát a washingtoni kormányt terheli.

A „Basler Nachrichten” berlini levelezője kiemeli, hogy a német közlemény nyilvánosságra hozatala előtt, külön értekezletre hívták össze a külföldi sajtó berlini képviselőit, hogy ezzel is kifejezésre juttassák: milyen rendkívüli jelentőséget tulajdonítanak a közleménynek. Figyelemreméltó körülmény, hogy a közleményt eljuttatták minden semleges államnak, az Egyesült Államoknak azonban nem.

Berlini külképviseleti és politikai megfigyelők körei szerint ez a tény az Egyesült Államok és Németország viszonyában bekövetkezett fejlődés szembeéltető tünete; anélkül is inkább így van ez, mert beavatott körökben azt mondják: nincs többé célja és lehetősége annak, hogy külképviseleti úton igazítsák helyre Washingtonban ezt az ügyet.

A német sajtó azzal a hivatalos birodalmi kormánynyilatkozattal kapcsolatban, amely a legdurvább hamisításnak minősíti a Roosevelttel által említett két okmányt, megállapítja, hogy a tényeket semmiféle mesterkedés nem fordíthatja el: először Roosevelttel tüzelt és így a felelősség kétséghívhatatlanul az Egyesült Államokra hárul. — A Deutsche Allgemeine Zeitung éles támadást intéz Roosevelttel ellen, azzal vádolva az USA elnökét, hogy meghamisítja a tényállást, kihívja a végzetet és minden törekvése a háborús uszítás.

A SZOVJET ELLENI HADJÁRAT

A német és szövetséges erők számára az elmúlt napokban újabb sikereket hozott. Német csapatok elfoglalták a Krim félsziget fővárosát, Szimferopolt és tovább nyomulnak.

A Krim félszigetet megszálló német csapatok a megvert ellenség birtokában maradt földcsáv fokozatos megszállásával egyre jobban

A Magyar Távírási Iroda jelenti: Az ukrainai arcvonalon előnyomuló szövetséges erők az ellenség üldözése közben újabb szakaszon érték el a Donec folyót. A honvéd seregetestek birtokukba vették a hadműveleti céljukkal ki-tűzött donecmenti várost.

összeszorítják a szovjet csapatokat. A bolsevisták előtt két lehetőség áll; fogságba jutás, vagy menekülés a tengeren át. A német légierő titálalalattokkal elpusztítja a csapatszállításra előkészített szovjet gőzösöket. Vasárnap 32 ezer tonnányi hajóúrt pusztítottak el, öt más nagy hajó valószínűleg szintén elpusztult, 9 szállítóhajó pedig súlyosan megrongálódott. Sebastopol kikötőjére és a jaitai kikötő területére bombazápor hullott. Ezáltal lehetetlenné tették a szovjet számára a csapatok elszállítását. A tengeren keresztüli meneküléstől való elvágásnak 53.175 fogoly az eredménye.

A keleti harctér középső szakaszán is jelentős sikert értek el a német haderők, Kurszk várost elfoglalták.

Kurszk bevételével a Szovjetunió egyik fontos közlekedési és ipari helysége került német kézbe. A városnak ma 120.000 lakosa van. Kurszk egy motorgyárral, egy vasúti-kocsijavítóműhellyel, szintetikus kaucsukot előállító gyárral rendelkezik. Ezeket kívül textil, bőr, fa, nyersanyag, élelmiszer és élvezeti cikkek feldolgozóival és előállításával foglalkozó vállalatok is találhatóak a városban. Kurszknak van továbbá egy nagyobb fegyvergyára is, amely páncéltörő és légvédelmi agyukat és egyéb hadianyagokat állít elő. A város közelében kőszén bányásznak. Híres Kurszk a hasonló vidéken vasérclepedeire is. Kurszk elvesztése újabb csapás a szovjet hadigazdálkodása részére, kárt okozott a tűz.

A ROUBEN JAMES

amerikai torpedóromboló elsüllyesztése különböző hatást váltott ki Amerikában. Az elszigetelődés pártjának hívei Roosevelttel elnököt teszik felelőssé az incidensért. — Roosevelttel elnök hívei viszont érelyes rendszabályokat követelnek az amerikai hajók védelmében.

A koppenhágai lapok úgy ítélik meg a helyzetet, hogy Amerika hadbalépése alig kerülhető el, dacára az összeütközést körülíró kívánó német törekvéseknek. A né-

Az ellenség földi harctevékenysége csekély, ehelyett összevont légi egységeinek gyakori harcbevetésével igyekezett előnyomulását akadályozni, repülőgépműveletei azonban nem okoztak számbevéhető veszteségeket.

met-amerikai feszültség — írják — elérkezett végső határhoz.

Roosevelt elnök közben egy lépéssel tovább ment a védelmi intézkedés terén és a parti őrségeket mindenütt a hajóhad parancsnoksága alá helyezte.

A „Corriere della Sera” newyorki levelezője jelenti, hogy a Fehér Ház egyelőre várakozó állásponton helyezkedik a Rouben James elsüllyesztésének kérdésében, mert az Egyesült Államok politikai életének számos tényezője tiltakozik Amerika hadbalépése ellen.

Roosevelt ezért tanácsosnak véli, hogy végleges döntését a háború és béke kérdésében a Szovjetunió sorsának alakulásától tegye függővé. Nem feltétlenül bizonyos, hogy a beavatkozás pártiak javára dönt majd. — fejezi be jelentését a „Corriere della Sera” newyorki levelezője.

AZ AMERIKAI SZENÁTUSBAN

folyik a vita. Clark szenátor (demokrata) arra szólította fel Roosevelttel elnököt, hogy hadüzenetet kérjen a szövetségi kongresszustól, ha az a meggyőződése, hogy az Egyesült Államok biztonsága veszélyben van. Ha azonban a kongresszus a hadüzenet ellen szavazna, — folytatta Clark — akkor az elnök halgattassa el Knox tengerészeti minisztert, Stimson hadügyminisztert és azokat a többieket is, akik állandóan háborúra izgatnak. Clark azt mondta Knoxról, hogy »megveszett« és a kongresszus engedélye nélkül saját számlájára egyik országnak a másik után üzen háborút és százesztendősszövetséget hirdet Angliával. Az Egyesült Államok hajóhada — mondotta végül Clark — már megmenüzent háborúnak kezdeti állapotában van, még pedig csupán az elnök parancsa folytán. Ball szenátor (republikánus) a törvény módosítása érdekében szólalt fel és azt állította, hogy »tartós béke mindaddig nem lehetséges, amíg Németországot le nem győzték«.

Conally szenátor, a szenátus külügyi bizottságának elnöke szerint a szenátus előreláthatólag szurdán elfogadja a tárgyalás alatt levő

törvényjavaslatot, amely megszünteti a semlegeségi törvény minden gátló intézkedését. Eddigi becslések szerint a 96 szenátor közül 50-tól 55-ig fog a javaslat mellett szavazni.

ROOSEVELT TERVE

A római »Tevere« newyorki értesülést közöl, amely szerint Roosevelttel elnök azzal a tervvel foglalkozik, hogy egységes főparancsnokság alá helyezze nemcsak az angolozsás, hanem az úgynevezett szövetséges hajóhadat is. Ennek a főparancsnokságnak Washingtonban, nem pedig Londonban lenne a székhelye úgy, hogy az elnök ilyen módon az angol hajóhadat is a maga ellenőrzése alá vonná.

Washingtoni diplomáciai körökben arról is beszélnek, hogy mielőtt a semlegeségi törvény megváltoztatását elintézik, Washingtonban nemzetközi bizottság vezetésével hajózási világegyezmény alakul. Az összefogás a tengely országait kivéve, az egész világ hajózását magába fogja foglalni. A legfőbb ellenőrzést az Egyesült Államok fogják gyakorolni.

NÉMET ÁLLÁSFOGLALÁS AMERIKAI HIREKKEL KAPCSOLATBAN

Berlini jelentés szerint külföldi újságírók kérdést intéztek a Wilhelmstrassen az amerikai sajtó híreiről, amelyek szerint egyes dél-amerikai államok lépéseket tettek a német kormánytól a német katonák ellen elkövetett merényletek megtorlását történt franciaországi túszkivégzések miatt.

A Wilhelmstrassen erre a következő elvi kijelentést tették: Olyan kérdéseket, mint amilyen a túszkivégzés is, a bennük rejlő sajátos törvényszerűségük alapján kell elintézni, nem pedig idegen érdekek vagy felfogások szerint. Ezzel kapcsolatban emlékeztetnek arra, hogy az Angliával különösen közeli kapcsolatban álló államok figyelmeztethették volna Angliát és kormányát azokra a súlyos következményekre, amelyek azoknak az

FONTOS TUDNIVALÓK

Újabb rendelkezések az iparjogosi törvények kiadásának korlátozásáról.
 Megállapították a borotvaszappan legmagasabb árát.

TÓKÉS FOTO
 PÜSPÖKI PALOTA

2. OLDAL.

országoknak a lakosságára nehezednek, amelyek forradalmasítását az angol miniszterelnök terve vette s azt az angol politika egyik fontos alkotó elemévé tette. Arról, hogy milyen államok tettek lépéseket illetőleg, hogy milyen irányban történtek ilyen lépések, a Wilhelmstrassen nem adnak felvilágosítást.

A TAVOLKELETI FESZÜLTSEG

nem enyhült, sőt a félhivatalos Domei iroda jelentése szerint megnövekedett. Ennek oka a jelentés szerint, egyedül Amerikának japánellenes bekerítő politikája. Ha az Egyesült Államok továbbra is rákényszerítik Japánra a gazdasági zárlat terhét — mondja a jelentés, — Japánnak nem marad más választása, mint saját kezdeményezése által megteremteti a számára életfontosságú nyersanyagbeszerző piacokat.

A »Tokio Nisi Nisi« című lap egyenesen kijelenti, hogy ha Japán nem tudja olajszükségletét a szokásos úton megszerezni, kénytelen lesz azt szokatlan módon megszerezni.

VALTOZAS AZ ANGOL KORMANYBAN

A Reuter iroda szerint újabb találgatások keringenek a közvéleményben a kormányban történő változások lehetőségéről. Úgy tudják, hogy Churchill e pillanatban ellene van minden változásnak. Azt gondolják, hogy a kormányban csak az év vége felé kerül sor változásokra.

Granville liberális képviselő azokkal a parlamenti körökben elterjedt hírekkel kapcsolatban, amelyek szerint a brit kormányban változás lehetséges kijelentette, hogy valószínűleg Edenre, Halifaxra és Beaverbrookra fog kiterjedni ez a változás.

Pigniczky István
A szegedi hírneves
Brousseter órásnak
tanítványa
12 évig elsőrendű szakmunkás
volt. — CSAPO-UTCA 12. SZ.

INONU TOROK ALLAMELNOK

szombat beszédet tartott, amelyben annak az aggodalmának adott kifejezést, hogy a háború még tovább terjed. A katonai események éber készenlétre kényszerítették az országot, amely politikájának sarkpontjává a békevágyat és becsületet, valamint biztonságának megőrzését tette. Rámutatott ezután Inonu arra, hogy a német-török kapcsolatok a balkáni események idején állták ki a legnehezebb próbát.

A két államfő között váltott személyes üzenet megteremtette a kölcsönös bizalom légkörét, amelynek nyomán létrejött a német-török egyezmény. A kapcsolatok azóta zavartalan barátságban fejlődtek tovább. »A külföldhöz fűződő kapcsolataink — fejezte be beszédét Inonu — továbbra is tiszták és lojálisak lesznek és becsületesen eleget fogunk tenni kötelességeinknek; semilyen körülmények között sem fogunk erőszakos cselekedeteket elkövetni.«

Finn előnyomulás

Berlin, november 3. Mint a Német Távirati Iroda értesül, a finnek az utolsó napok folyamán elfoglalták Peatene helységeit, amely a Jarvi-tó nyugati partján fekszik. A támadást meglepetésszerűen hajtották végre s így a község aránylag sértetlenül került a finn csapatok kezébe. A kivonuló bolsevisták csak néhány középületet tudtak szétrombolni. Az elfoglalt helységeket — mint fontos közlekedési csomópontnak — különleges hadászati jelentősége van. (MTL)

Német hadjelentés

A német véderő főparancsnoka közli:

A német és román kötelékek heves üldözése a Krim-félszigeten megvert ellenséget két csoportra szakította. Közülük az egyik Szebasztopolont, a másik Kercesen át igyekeztek menekülni. A német légi haderő támadást intézett a szétugrasztott haderők elmenekülésére készen tartott szovjet szállítóhajók ellen és bombatalálatokkal elsüllyesztett tíz kereskedelmi hajót, összesen mintegy 38.000 tonna tartalommal. Súlyosan megrongálódott 14 másik hajó.

Fenyegető amerikai jegyzék Finnországhoz

Washington, november 3. (Német TL.) A külügyi hivatal közölte, hogy Finnországot a barátságos kapcsolatok megszüntetésével fenyegeti meg, ha Finnország nem szünteti meg

Vakrémület Moszkvában

Ankarába érkezett jelentések szerint a moszkvai helyzet annyira feldőlt, hogy a hangulat közel áll az általános vakrémülethez. A moszkvai lakosság túlhirtelen és erőszakosan ébredt a borzalmas valóságra, miután sokáig bizonytalanságban volt. Az a körülmény, hogy a kormány elhagyta a várost a legmagasabb tisztviselőkkel együtt, a városban erjedő nyugtalanságot idézett elő s ez minden pillanathoz robbanásig vezethet. Különböző drákió bihitéseket vezettek be azokra, akik Moszkvát engedély nélkül akarták elhagyni. Súlyos élelmiszerhiányok lejtüdjései csak később hoztak hathatós intézkedéseket. (MTL)

Angol vezérkar és a szovjetparancsnokság tárgyalásai

A »Voce d'Italia« jelentése szerint ekerában az iráni angol vezérkar és a szovjet parancsnokság között nagyon lassan haladnak előre a tárgyalások. A Teheránból repülőgépek Szamarába visszatért amerikai tisztiküldöttség tagjai elmondották, hogy Wavel tábornok megbízottja a tárgyalásokon megígérte a szovjet parancsnokság képviselőinek, hogy az iráni angol erők azonnal megindulnak a Kaukázus felé, ha Rosztov német kézre kerül. Az amerikai tiszték szerint a szov-

A Krim félszigetén az áttörés és az üldözés során eddig összesen 53.175 foglyot ejtettünk, 230 páncélos harcokost, 218 löveget, több páncélvonatot és nagy tömeg egyéb hadianyagot zsákmányoltunk vagy megsemmisítettünk. Ezenkívül több mint 13.000 aknákat eltávolítottunk, amelyeket előrenyomulásunk megakadályozása végett helyeztek el.

A keleti harctér középső szakaszán vasárnap gyalogos és páncélos kötelékek elfoglalták Kurszk tartományi fővárosát, fontos vasúti csomópontot és ipari központot. (MTL)

haladéktalanul a Szovjet-Unió elleni offenzívát és a finn csapatokat nem vonja vissza a szovjet területről. (MTL)

ALCAZAS — MOSZKVABAN

Stockholm, november 3. Moszkvában a légi támadások ellen nagyszabású álcázásokkal igyekeznek védekezni. A moszkvai Vörös tér a jelentések szerint olyan mintegy díszlektől zsúfolt hatalmas színpad. A háztetőket befedték, másutt viszont háztömböket és házzaj szegélyezett utcákat ábrázoló festményeket helyeztek el. (MTL)

jet csapatok feladata az lenne, hogy feltartóztassák a német erőket a déli szakaszon mindaddig, míg az angolok segítségükre nem sietnek. A Szovjet-Unióból röviddel ezelőtt visszatért angol katonai szakértők szerint kevés a valószínűsége annak, hogy megakadályozzák a német csapatokat az előnyomulásban. Az angol tiszték valószínűnek tartják, hogy a német erők még a tél beállta előtt elérik a Kaukázus vidékét. (MTL)

Amerika támadta meg Németországot

A birodalmi kormány hivatalos nyilatkozata

Berlin, november 3. A Führer főhadiszállásáról jelentik a Német Távirati Irodának:

A birodalmi kormány a következő hivatalos nyilatkozatot teszi közzé:

Az Egyesült Államok elnöke október 28-án mondott beszédében a következő állításokat tette:

1. Az Egyesült Államok kormányának birtokába jutott egy titkos térkép, amelyet Németországban a birodalmi kormány készített. Közép- és Délamerika térképéről van szó, úgy, ahogy azt a Führer újjá akarja rendezni; ennek a térségnek tizenhárom államából öt hűbéres államot akar alakítani és ezzel az egész délamerikai szárazföldet uralma alá akarja hatolni. Az öt állam egyike állítólag Panama köztársaságot és a Panama csatornát is magában foglalja.

2. Az amerikai kormány birtokában van egy másik okmány is, amelyet szintén a birodalmi kormány fogalmazott meg. Ez az okmány azt a tervet tartalmazza, amely szerint Németország győzelme után a világ minden vallását meg fogja semmisíteni. Az egy-

házak helyébe nemzetközi nemzetiszocialista egyház lép, amelyben a nemzetiszocialista birodalmi kormány által küldött szónokok fognak működni. A biblia helyett a Mein Kampf szavait kényszerítik az emberiségre; Krisztus keresztjét a horogkereszt s a meztelen kard fogja felváltani és végül az Isten helyére a Führer lép.

A birodalmi kormány ezzel szemben a következőket állapítja meg:

Nincs sem a birodalmi kormány által szerkesztett térkép Közép- és Dél-Amerika felosztásáról, sem pedig ugyancsak a birodalmi kormány által megfogalmazott okmány a vallásfelekezetek megszüntetéséről. Mind a két esetben a legdurvább hamisításról van szó.

Ezt a birodalmi kormány diplomáciai úton közölte valamennyi semleges kormánnyal, köztük a közép- és délamerikai államok kormányával is.

Az Egyesült Államok elnöke október 28-iki beszédében kijelentette, hogy német tengeri erők szeptember 4-én, majd pedig október 17-én megtámadták egy-egy amerikai rombolót. Az Egyesült Álla-

Vígyszínház mozgó

A legvidámabb új francia film:

Dalok az éjszaka

(Moulin Rouge)

Fősz.: RENÉ DARY, LUCIEN BAROUX.

Zene! — Tánc! — Dal! — Szerelm!

Bemutató ma!

Budapesttel egyidőben

A szenvedély, szerelem, a szenvedés és a megbocsátás filmje

Lángok

MEZEY MÁRIA, JAVOR PÁL, HIDVEGHY VALÉRIA és KISS FERENC a főszerepben.

Harc a tuberculózis ellen a fehér veszedelem a Magyar Film Iroda r.t.

Az Apollóban

mok kormánya el akarta kerülni a lövöldözést. Azonban a lövöldözés mégis megkezdődött és a történelem megállapította, ki adta le az első lövést. Amerikát megtámadták.

Ezzel szemben német tenger-alattjáró-parancsnok jelentéseiből és amerikai tengerészeti hatóságok hivatalos nyilatkozataiból a következő tényállás derült ki:

A Greer angol tengeri erőkkel szorosan együttműködve órákoshozzat üldözött egy német tenger-alattjárót. Az üldözés során a víz alatt tartózkodó német tenger-alattjárót vízbombákkal támadták meg. Csak miután ez a támadás megtörtént, használta a német tenger-alattjáró fegyvereit.

A Kearny romboló egy hajókaraván védelmében haladt. Maga Knox haditengerészeti miniszter erősítette meg, hogy a Kearny vízi bombákat dobott le és hogy csak valamivel később lőttek ki rá három torpedó, amelyek közül az egyik el is találta.

A birodalmi kormány tehát megállapítja, hogy

1. Roosevelt állítása, hogy német tengeri erők megtámadták amerikai rombolókat, Németország tehát megtámadta Amerikát, nem felel meg a tényeknek és az amerikai tengerészeti hatóságok is megcáfolják;

2. éppen ellenkezőleg, a két amerikai romboló támadott meg német tenger-alattjárókat és így Amerika támadta meg Németországot, amit az amerikai tengerészeti hatóságok épp így állapítanak meg. (MTL)

Teleki Pál emlék-est

A Magyar Földrajzi Társaság hétfőn este tiszteletbeli elnökének emlékeztetőre Teleki Pál emlékestet rendezett, amelyen nagyszámú és előkelő közönség jelent meg. Dr. Cholnoky Jenő nyegyet. tanárelnök megnyitójában méltatta Teleki Pál gróf tudományos érdemét. Rámutatott arra, hogy minden munkája tiszta igazságot hirdet. Szabó Gusztáv dr. műegyetemi tanár képviselő méltatta ezután Teleki Pál gróf politikai működését, hangsúlyozta, hogy Teleki Pál, noha pártvezérlék volt, sohasem volt pártpolitikus. Emelkedett felfogású államférfi volt, írtózott a napi politika megszokott celszövezeitől. — Egyenes, őszinte volt a politikában is. Ismertette ezután Teleki Pál gróf pályafutását. Legfőbb politikai elve a szentistváni állameszme volt.

Rónay András dr. egyet. tanár-emlékezett meg végül Teleki Pálról, mint emberről. Hangzottatta, hogy mindenkit, aki Teleki Pállal találkozott, megragadta mint ember, mindenkire tudott hatni, meg tudta magát kedveltetni, — éreztetni tudta, hogy különleges ember áll az emberrel szemben. Keménység, szívósság, tettekéesség, munkárákészség, a fáradságot és fájdalomat tűrni tudás, bölcsesség, becsületesség, megbízhatóság, bátorság, az élet kicsinyes javait megvetni tudás, az élet minden javát, sőt magát az életet is feláldozni tudás, ezek Teleki Pál gróf érdemei, — minthogy azok az igazí férfitől-élet érdemei.

Ujabb négyezer polgári személy kapott Nemzeivédelmi Keresztet

Budapest, november 3. A kormányzó 1941. évi október 25-én kelt legfelsőbb elhatározásával közel négyezer polgári személynek a Nemzeivédelmi Keresztet adományozta. A névsort a hivatalos lap keddi száma közli.

Tömegkatasztrófa az egyik párisi pályaudvaron

Párisból jelentik: Vasárnap este súlyos vasúti szerencsétlenség történt az Austerlitz-pályaudvaron. Húszan meghaltak, 48-an pedig megsebesültek. Az áldozatok legnagyobb része párisi környéki lakos. Az Orleáns felől jövő vonat öt kocsija kiugrott a vágányról és a rázkódítás következtében két kocsi felborult. (MTI.)

Halálos ítéletet hozott a nagyváradai rögtönítélő bíróság

Nagyvárad, november 4. A nagyváradai törvényszék rögtönítélő tanácsa egésznapos tárgyalás után hétfőn az esti órákban hirdetett ítéletet Ganye Flórián 29 éves nagyszalontai földműves ügyében, aki október 23-án Nagyszalonta határában revolverlövésrel és két késszúrással meggyilkolta Székely László 26 éves nagyszalontai gazdálkodót, majd áldozatát kirabolta és holttestét elföldelte.

A csendőrök néhány napi nyomozás után elfogták a gyilkost, aki beismerte tettét.

A rögtönítélő bíróság Ganye Flóriánt rablógyilkosság bűntettében büntetésnek mondotta ki és kötél általi halálra ítélte. Az ítélet kihirdetése után pedig kegyelmi tanácsa alakult át.

Egyenruháját készítse bizalommal TEGDES-nél Püspöki palota Kálvinter 19 Déri sarok

Az olasz csapatok sikerei a keleti fronton

Hadműveleti övezet: Mint a Stefani frontán a keleti arcvonala kiküldött különtudósítója jelenti, a csata a Szalintól északra fekvő iparvidéken október hó 28-án tulajdonképpen már befejeződött. A Marica su Roma évfordulóján az olasz expedíciós hadtest megadta a kegyelemdőfést azoknak a szövetséges erőeknek, amelyek megkísérelték a Donec-medence utolsó állásainak védel-

mezését. A vörösök három hadosztályt összpontosítottak a Pasubio olasz hadosztály ellen és igen nagy erőket vetettek harcba, egy másik olasz gyors egység ellen is. Bár az ellenfél számbeli fölényben volt, mégis megfutamítottuk, írja a haditudósító. Az olasz csapatok igen sok foglyot ejtettek és nagymennyiségű hadianyagot zsákmányoltak.

Megszűnik a boletta-alap

Tízévi fennállása után ez év végével megszűnik a boletta-alap, vagy amint hivatalosan nevezték: a Mezőgazdaság Megsegítését Szolgáló Alap. Létrehozását a harmincas évek elején kitört gabona-világviszály tette szükségessé. A szociális adópolitika fokozatosan leépítette a boletta-alapot és Reményi-Schneller Lajos pénzügyminiszter most teljesen felszámolja.

A boletta-alappal kapcsolatos ellen-

őrzési teendők ellátására annakidején többszáz értelmiségi munkanélkülit vettek fel. Ők voltak a malomellenőrök, akik csupán szerződéses viszonyban álltak az állammal, amíg a pénzügyminiszter őket a forgalmiadóellenőrökkel együtt tavaly rendes állami fizetési fokozatokba ki nem nevezte és ezzel mintegy másfélszer család jövőjét biztosította.

Egy földműves rémtette

Lemészárolta apját, feleségét és négyhónapos gyermekét. — A menekülő gyilkost a csendőrök agyonlőtték.

Beszterce, nov. 3. A megye lakossága az utóbbi évtizedek legborzalmasabb családj tragédiájának a hatása alatt áll. Tegnap hajnalban Naszodon többen megéleltiltásokra figyeltek fel. A kiállítások Szandu János földműves házából jöttek. Értesítették a csendőröket, akik percek alatt Szandu házához rohantak. A bezárt ajtó kénytelenek voltak betörni. A szobában irtózatlan látvány társult eléjük.

Szanduné, az öreg Szandu János és a Natal házaspár négyhónapos gyermeke holtan fektűt a padlón. A 29 éves ifjú Szandu félőrülten dühöngött, nekiszaladt a csendőröknek, majd a kerten keresztül menekülni igyekezett. A csendőrök üldözöbe vették, s mivel többszöri felszólításra sem állott meg, utána löttek. Az egyik golyó a menekülő gyilkost halálra sebezte.

A nyomozás folyamán megállapították, hogy ifjú Szandu János a tömeggyilkosságot megelőző napon elvesztett egy pert és ezért a családját okolta.

Női és férfi bélelt kesztyűk nagy választékban

Tóthfalussynál
PIAC UCCA 40. SZÁM

Megnyit!
Hora Endre

Ékszer óra üzlete
Kossuth u. 2. Városháza épület.
Szakszerű javítások

Élő kövek

Debrecen város hozzájárulása a Kollégiumhoz.

Azzal kapcsolatosan, hogy most a Kollégium homlokzatát létrás állványok takarják el a szemlélődő elől, nyilván sok embernél felvetődik a kérdés, mikor és milyen körülmények között létesült, vagy épült? Néhány adatot sorolok fel, amiből olvasóink táborra, ha röviden is, de tájékozást nyerhet a Kollégiumról.

A Kollégium telkét a város adományozta. A telek nagysága 1 hold 1405 négyszögöl, földje 11 hold 743 négyszögöl. Az adományozás úgy történt, hogy a ferencendi szerzetesek a városból 1550-ben eltávoztak, a zárda és iskola üresen maradt. Később 1556. április 26-án a kolozsvári országgyűlés a zárda javait és jövedelmeit iskolák felállítására rendelte. Debrecen város kezébe ment át a zárda-iskola, melyet a városi tanács „Schola oppidi”-nek 1586-ban és később 1592-ben „Schola nostra”-nak hívott.

A főiskola összes tagozatainak célját szolgálja. Építéséről, javításáról a város gondoskodik. 1656. május 6-iki tanácsulésan a könyvtár épület újításával foglalkozott. Az épület fenntartására szolgáló első adomány 1737-ben történt, 833 rh. frt. 20 kr. 1742. óta a Kollégiumról a debreceni egyháztanács — melynek kezelésébe ment át az iskola — külön számadást vezetett és külön iskolai gondnokot és pénztárnokot rendelt. Az első kiadás az épületre 1749-ben volt. Majd Mária Terézia alatt 1752 évben a várost eltiltották a Kollégium segélyezésétől, ezért az egyházközség két év múlva elrendeli a Kollégium megsegítését. 1765-ben a főiskola felülvizsgálást jogát a kerület veszi át és 1792-ben az egyházközség kezébe ment át teljesen a Kollégium. A város azonban sohasem vonta meg adományait a főiskolától.

Talán kissé száraznak látszik a fenti története a Kollégiumnak, de ma mikor ismét támogatásban kell részesíteni, hogy hivatásának megfelelően, ezekre az előzményekre rá kell világítani.

A kövek és téglák sokaságainak a számbavétele után az alapítványok egész sorának ismertetését közöljük. — Ebben a cikkben még annyit, hogy a „kegyuri adomány és szokás alapján” a

helytartósági resolúció 1776-ban kimondja, hogy fa, téglák és cserép, ingyen adható időnként és szükséghez képest. Így az 1802-iki tűzvész után, amikor a Kollégium leégett, a megépítése rengeteg téglát, lapos és görbe cserépet, fát és gerendát, a város adott. Később a főiskola fedelének palakövel leendő készítésére 1500 p. frt. adott. Az épülethez adott hatvan szálfá a burkolat készítésénél, még így is gyarapította a jövedelmeit, hogy a forgácsból 14 frt. 65. kr. jött be.

„Régi időtől fennálló kegyeletes gyakorlat nyomán” megint újabb természetbeni adománnyal járult hozzá a város a tetőzet újbóli készítéséhez, 26.258 frtba került. Ahol a Kollégium épületénél hiányok mutatkoztak, annak helyrehozására mindig gondja volt a városnak. 1867-ben jó ivóvízű artézi kút ását végeztette a város.

1868-ban az egyházközségi közgyűlés a Kollégium 6-épületének megújítását elhatározván a képviselőtestületet kérte fel áldozathozatalra. És ez meg is történt, nemes és tetemes áldozatként. Az alapkövetélés ünnepélye 1870. május hó ötödikén volt.

Ettől az időtől kezdve a Kollégium mind nagyobb és nagyobb lett. A nemes város e felbecsülhetetlen adományozásokkal a nemzetnek olyan értéket adott, melynek híre a világ utait rég megjárta. Kisebbségünk csak figyelemmel e rovat sorait, rátalálunk mi magunk is arra a soha ki nem taposható útra, az áldozathozatal útjára, melyen akár társadalmilag, akár egyénileg, ráismernünk, hogy az iskolákért hozott áldozatok, mint élőkövek zengenek nemzedékről-nemzedékre. (s. l.)

Hungária filmszínház

Ma is d. u. 5, 7, 9 órakor
TOLNAY KLÁRI és
JÁVOR PÁL
főszereplésével:

A néma kolostor

Világhíradó!

FERENC JÓZSEF KESERŐVIZ

Kormányzó Urunk és a török államfő táviratváltása

A Kormányzó Ur Öföméltósága a török nemzeti ünnep alkalmából az alábbi üdvözlő táviratot intézte Izmet Inonü török köztársasági elnökhöz:

A török köztársaság nemzeti ünnepe alkalmat nyújt számomra, hogy kifejezzem Nagyméltóságodnak személyes boldogságára, valamint Törökország felvirágzására irányuló legjobb kívánságaimat.

Izmet Inonü köztársasági elnök az üdvözlő táviratra az alábbiakban válaszolt:

Föméltóságod jóleső megemlékezése és baráti jókívánságai arra indítanak, hogy azokért legbensőbb köszönetemet fejezzem ki Föméltóságodnak.

Az Országos Református Tanáregyesület közgyűlése

Az ORTE november 1-én Budapesten a Lónyay uccai református gimnázium dísztermében tartotta évi rendes közgyűlést. A közgyűlést Szabó Imre esperes imája nyitotta meg, majd vitte dr. Bessenyei Lajos tanáregyesületi elnök tartotta meg évi beszámolóját. Megemlékezett az ország területének öröndetes meggyarapodásáról, üdvözölte a felszabadult területekről érkező tanári kiküldötteket, majd a tanárság szociális helyzetével foglalkozva rámutatott arra, hogy a jelentkező nagyarányú tanárihiány a tanárság anyagi helyzetével van szoros összefüggésben.

Több fontos egyesületi ügy letárgyalása után a református tanintézetek rendtartásával foglalkozott a közgyűlés, amelyet a Konvent tavaszi ülészekán fog véglegesíteni. A Tanáregyesület az időszerű alapszabály-módosítással is foglalkozott és ez ügyben úgy határozott, hogy a módosított alapszabálytervezetet haladéktalanul benyújtja a belügyminiszterhez jóváhagyás végett.

Idegrohamában leszúrta barátját a virágpiac

Véres késelés színhelye volt a Városház uccánál levő virágpiac vasárnap délelőtt. Nagy Imre 40 éves férfi, Méhes ucca 23. szám alatti lakos nyugodtan beszélgetett Dévai ucca 13. szám alatti ismerőseivel. Bagi kisért ittas volt, egyébként azonban rendesen viselkedett. Szóváltás sem tört ki a két férfi között, annál meglepőbb volt, amikor Bagi hirtelen kést rántott elő és azt teljes erejéből Nagy Imre hátába döfte. A kés hegye hét centiméter mélyen hatolt Nagy Imre testébe és bal tüdőszármányát is átfúrta. A sérült férfi eszméletlenül esett össze, száján kibugygyant a vér. Értesítették a mentőket, akik a sebészeti klinikára szállították. Állapota súlyos, de orvosi vélemény szerint sikerül megmenteni.

Bagi Sándort előállították a rendőrségre, ahol azzal védekezett, hogy idegrohamok szoktak rájönni és nem beszámítható állapotban követte el tettét. Ezzel szemben az orvosi vizsgálat azt állapította meg, hogy teljesen beszámítható állapotban volt, csupán kisebb mennyiségű bort fogyasztott. A különös háttérű késelés ügyében a rendőrség folytatja a nyomozást.

Önkéntes urak!

egyenruhájukat készíttessék saját anyagraktárból. GAÁL MIHÁLY egyenruha szabósága Attila tér 5. Görög templom mellett.

Jövő évre marad az egyetemi templom felavatása

Hivatalos hírforrás szerint az egyetemi templomot, mely egyben a nagyterdei egyházzsász temploma is lesz, csak a jövő évben nyitják meg. Tudvalevő, hogy Borsos József műszaki tanácsos tervezte a templomot, melynek belső berendezése úgyszólván készen is van. Már az idén megtörtént volna a templom felszentelése, azonban a feljáratú lépcsőt nem lehetett megcsinálni. Most már ez az akadály

is elhárult, a kőanyagot leszállítják és a lépcsőket elhelyezik.

A templomot már bekapcsolták az egyetemi központi fűtőhálózatba is. Amint a lépcsők készen lesznek, megtartják a műszaki szemlét s ha a temploméptítő bizottság átveszi, nyomban kitűzik az időpontot a templom felavatására. Lehetőséges, hogy ez már a télen, de legkésőbb jövő év virágvasárnapján megtörténik.

Nagy sikerrel szerepeltek a kollégiumi tanítóképzők Budapesten

A Kollégium tanítóképző intézetének énekkara Csenky ének- és zenetanár vezetésével Budapesten hangversenyzett. A kitűnő kórus vasárnap este tért haza Török Tibor igazgató vezetésével. Elmondták, hogy a debreceni tanítóképzők kitűnő sikert értek el. A Zeneakadémia nagyertermében elsőrangban énekeltek, annyira, hogy másnap a Zeneakadémia kupolatermében több éneket hanglémezre vették fel Székely Pál hangmérnök irányításával. A következő napon a rádió stúdiójába kaptak meghívást és itt nem kevesebb mint nyolc énekszámot vettek fel hanglémezre. Ezek az énekek gyakran szerepelnek a rádió műsorában.

Az egyik énekszámuk annyira megtetszett a pesti szakértőknek, hogy a „Kossuth-toborzó” című népdalukat a Kormányzó Ur Öföméltósága névnapján, november 6-án mint a debreceni tanítóképzők ajándékát a rádió műsorába iktatják.

Vasárnap hazafelé jövet megszakították útjukat és a püspökladányi Rákóczi-szálló nagytermében hangversenyt adtak. Előtte Török Tibor igazgató tartott beszédet. A kultúrúnnepélyen több növendék énekszámával és szavalattal is szerepelt.

A hangverseny végén a ladányi tanítótestület szép babékoszorút nyújtott át a debreceni énekkarnak.

A kollégiumi megajánlások összege már meghaladja a 350.000 pengőt

A kollégiumi segítő akció javára az utóbbi négy hét alatt a következő nagyobb megajánlások és adományok érkeztek: tiszaföldvári egyház 300 P, Szutor Jenő lelkész 100 P, dr. Janka Dezső járásbíró elnök 20 P, dr. B. F. (Debrecen) 50 P, Telegdy Lajos ügyvéd (Békés) 250 P, hadházi egyház 200 P, paszabai egyház 500 P, dr. Jóó István tanácsnok (Debrecen) 20 P, vitéz Szentgyörgyi Lajos altábornagy (Debrecen) 10 P, Nagybakay-Sesztina Jenő 500 P, dr. Révész Imre püspök 75 P, Futó András püspöki titkár 20 P, dr. Miskolczy Pál (Berettyóújfalu) 1000 P első részleteként 143 P, dr. Báthori Sándor főorvos (Debrecen) 20 P, dr. Balogh Béla törvényszéki ta-

nácsnok részleteként 15 P, özv. Móricz Ferenc 100 P, dr. Sz. Nagy Samu ügyvéd 10 P, dr. Winkler Jenő orvos 20 P, Volentik Sándor kereskedő (Debrecen) 1032 P, dr. Vasady Béla egyetemi tanár 18 P, békési egyház 300 P, Kulcsár Dezső lelkész (Debrecen) 50 P, Varjas Pál könyvtáros 30 P, Oláh Géza állatorvos 25 P, báró Vay Miklós (Tiszalök) 500 P, viski egyház 100 P, dr. Roncsik Jenő tűzoltóparancsnok 10 P, Fekesházy Sándor (Gát) 100 P, vitéz Báthory István őrnagy 35 P, ócsódi egyház 100 P, Bartha Mihály (Mezőladány) 100 P. Összesen eddig befolyt készpénzben 43.323,65 P. A megajánlások összege meghaladja a 350.000 pengőt.

Az Ajtósi Dürer Céh országos grafikai kiállítás

Vasárnap nyílt meg Debrecenben az ország első grafikai kiállítása, a Déri-múzeum kiállító termében. Az ország valamennyi részéből gyűjtött össze a grafika művelőit ez a kiállítás, mely a maga nemében páratlan.

Dr. Kölcsey Sándor polgármester nyitotta meg, nagyszámú közönség jelenlétében a kiállítást. Nagy József tanár üdvözölte a polgármestert, aki megnyitó szavaiban hangoztatta, hogy abban a sokféle eredetben, mely Debrecen kulturális életét alkotja, egyik leghivatottabb egyesület az Ajtósi Dürer Céh. — Nagyon fontos, hogy a közönség és a művészet találkozzék, a művészet a maga egyéni benyomásait megismeresse a közönséggel, amely viszont kritikájával továbbfejlessze azt. Szívből kívánja — úgymond —, hogy ez a kiállítás is üdvös hatású legyen Debrecen kulturális életére.

Tegnap a kiállítás tekintélyes részét kitevő vízfestménygyűjteménnyel kapcsolatban Bánszky Tamás tanár, festőművész tartott ismertető előadást a vízfestésről. Rámutatott arra, hogy a vízfestés önálló kifejezéslehetőséget ad a művésznek, s anyagszerűségével fejlődés-képes festési forma. Szólt a vízfestés történetéről, hangoztatta, hogy a XIX századtól kezdve használják a legnagyobb magyar festők is, Barabás, id. Markó, Brocny, Lotz, jelenleg pedig egész magyar gárda festő művel. — A vízfestés anyagáról adott szakszertű ismertetés után a festés lelki folyamatát vázolta Bánszky Tamás. A vízfestés használhatóságát és helyét a művészi kifejezőformák között határozta meg a kitűnő előadó azzal, hogy rámutatott arra, miszerint a vízfestés tűnő hangulatok, meglátások lerögzítésére kiválóan alkalmas és etéren valóban pótolhatatlan.

Az előadót előadása után melegen ünnepelték a előadásért Nagy József

tanár mondott köszönetet.

Tallózza a kiállítás gazdag anyagában először az akvarelleket vesszük sorba. Kezdjük Bánszky Tamással, aki előszeretettel művel a vízfestést. „Aratók, — Erdei kunyhó, — Dinnyepiacon” képei azok, amelyek legjobban megragadnak. Szépek fametszettel is. Oláh István hernádpárti képei a legszebbek hangulatukkal, finomtónusu színeikkel. Gáborjáni Szabó Kálmán akvarelljeinek egyik része újszerű, kissé neoprimitív technikájú, gondolunk itt „Tiszai táj, — Csucsá” képeire, olaszországi képei már más technikával festettek — Rendkívül szembeszökő Boross Géza: „Kirakodása”, erős, bátor színeivel és merőn új technikájával. Szépek Balla László képei, Nagy Ferenc, „Hernádpártja”, Toroczkaí Oszvald vízfestményei közül a „Kalotaszegi” és „Csikszentdomokosról” megkapóak színhatásukkal, amely tökéletesen visszaadja az erdélyi hangulatot. Kedves Várkonyi Károly „Patak partja”.

Gáborjáni Szabó könyvjegyel, „Lábmosság” szénrajza és „Erzsébethid” fametszete izellőt adnak a művész tudásából. Gy. Szabó Béla fametszettel rendkívül markánsak, csillogó technikájuk „Rözcshordók, — Krisztus keresztje” szépek. Nagy Sándor János rendkívül kifejező lórajzokat, sportrajzokat állít ki. Nagy közönségsikerük van. Újszerű technikával dolgozik Balla László „Munkások” krétarajzában. Fery Antal erőteljes fametszettel is szépek. Menyhart Józsefben pedig a fametszés hivatott mesterét ismertük meg.

A nagyközönség — általános debreceni szokástól eltérően — szép érdeklődést tanúsít, az országos szempontról is jelentős kiállítás iránt. Ma Oláh István tart bemutatót a rézkarc készítéséről.

Közismert, kitűnő minőség „HUFE”-irogészalagok HURAY IPARKAMARA TELEFON: 17-93.

Pythia postája

Utolsó két hét Debrecenben

Szeretettel szivesen látom kedves régi ismerőseimet Arany Bika 118 délelőtt 11—1, délután 4—7. Vasárnap csak délután.

Válaszok: Ötvenéves asszony. Levelében azt írja, fél az öregsegtől. Kedvesem csak az öregszik meg, aki akar. Sarah Benhardt hatvanöt éves korában csillag volt. Prielle Kornélia nyolevan évével hódítóan bűbajos. Kidolgozunk következő huszonöt évesre programot. Lélekben gazdagon értékel az éret kor új feladatait. Apagondok. Fia jóindulatú, akarna tanulni, de nem képes koncentrálni. Gyógypedagógiára tartozik. Vidéki kisleány. Hozza mindkét fiú írását jellemrajzra. Szeretettel várom.

A borotva-szappan legmagasabb ára

Az árellenőrzés országos kormánybiztosa rendeletet adott ki a belföldön előállított borotvaszappan legmagasabb gyári, viszonteladói és fogyasztói árának megállapításáról.

A hideg úton készült töltetlen, illatosított, legalább 63 százalék elszappanosított zsírsavat tartalmazó borotvaszappan legmagasabb gyári eladási ára selyempapírba csomagolt s darabonként dobozott állapotban forgalomba hozva a nagykereskedők részére 100 kg-ként 389 pengő, kiskereskedők részére 413 pengő, egyéb csomagolásban forgalomba hozva nagykereskedők részére 366 pengő, kiskereskedők részére 390 pengő 100 kilogrammként.

A nagykereskedő a termelő üzemből vásárolt árának a kiskereskedő részére történő eladása esetén a beszerzési árhoz legfeljebb 7 százalék bruttó hasznot számíthat.

A fogyasztói ár nem lehet magasabb mint a forgalmiadóvaltsággal növelt gyári és annak 30 százalékát kitevő bruttó haszon együttes összege. A nemes zsíradékokból többszöri főzés útján különleges illatosító, vagy gyógyanyag hozzáadásával előállított legalább 78 százalék elszappanosított zsírsavat tartalmazó borotvaszappan korábban rögzített gyári eladási árhoz kg-ként legfeljebb 2,10 pengő felár számítható fel. A rendelet kihirdetése napján lép hatályba.

Gönczy József

uridivat és egyenruha szabósága. Széchenyi u. 6. Elsőrendű munka, szolid árak.

Barátiságos meghívás közben ellopja a „földi” 160 pengőjét

Nagy Sándor albisi gazdálkodó tegnap reggel bejött Debrecenbe, okmányokat beszerzeni. Hivatalos dolgát elintézte még a délelőtti órákban, vonatja pedig csak este indult, tehát beült egyik Nyugati uccai kocsmába, ahol pálinkát rendelt. Féldecit lehatása közben odament hozzá Tóth Ferenc 28 éves napszámos, Nyugati ucca 26. szám alatti lakos, aki rendkívül kedvesen azzal fordult Nagy Sándorhoz:

— Hát nem ismer meg, kedves jó cimborám... hát nem tudod, hogy földi vagyunk?

Nagy Sándor ugyan nem akart erről tudni, de Tóth Ferenc olyan ellenállhatatlan erővel bizonyította, hogy helyet kellett neki szorítani az asztalnál. Tóth aztán bort rendelt és szorgalmasan biztatta a földit kocintgatásokra, míg az a pálinkára ivott bortól igen alaposan el nem azott. Alkonyat felé elmentek a kocsmából és Nagy Sándor el akart indulni az állomás felé. Ezzel szemben Tóth azt vitatta, hogy még valamelyik kocsmába be kell nézniük. Ebből dulakodás támadt a két férfi között és dulakodás közben Nagy Sándornak a pénztárcája, százhatvan pengővel órája és okmányai eltűntek. Nemsokára Nagy észrevette, hogy kifosztották. panaszt tett a rendőrségen és rövid nyomozás után előállították Tóth Ferencet, aki beismerte a lopást. A lopott pénzt is megtalálták a Nyugati uccán az egyik kapualjban elrejtve. Tóth Ferencet a kihallgatások befejezése után átadták az ügyészségnek.

Egy fegyverszünet évfordulójára, amely még biztosította volna Magyarországot határait

Huszonhárom évvel ezelőtt, 1918 november 3-án kötötték meg Páduában az úgynevezett Diaz-féle fegyverszünetet. Az olasz hadvezetés a szövetséges és társult hatalmak nevében kötötte meg a fegyverszünetet Ausztria-Magyarországgal.

Ez a fegyverszünet pontosan körülírta a demarkációs vonalat. A leírás azonban Magyarországot történelmi határainál megszakadt. Az osztrák-magyar delegáció elnöke, Weber gyalogsági tábornok ekkor kérdést intézett a szövetséges és társult hatalmakat képviselő olasz fegyverszüneti bizottság elnökéhez, Badoglio tábornokhoz arra nézve, hogy mit jelent ez? Vajjon azt-e, hogy Magyarországra nézve minesen demarkációs vonal megállapítva és így a demarkációs vonal összeesik Magyarország történelmi hatáiraival. Badoglio tábornok válasza határozottan igenlő volt.

Ebből következik, hogy ha a négyéves, sikertelen kimenetelű háború után a magyar csapatok visszajönnek Magyarországra és teljesítik az entente által diktált fegyverszüneti szerződést, akkor Magyarország határai megmaradtak volna. Ehelyett egy hazaáruló forradalmi kormány Magyarország egyedüli erejét, intakt hadseregét széjjelkergette, tehát magyar részről nem maradt erő a fegyverszüneti szerződés megvédésére. Így történhetett meg, hogy környező ellenségeink a fegyverszüneti szerződés határozott megsértésével bevonulhattak Magyarországra. A Károlyi-kormány nyilvánvalóan azért zárlatolta ezt a hadsereget, mert a pártpolitikai szempontokat előbbre helyezte az általános nemzeti szem-

pontoknál. Attól félt, hogy a rendben és fegyvellemel visszatérő hadsereg a forradalmi úton hatalomra jutott kalandorokat majd egy kézlegyintéssel elmozdítja, tehát inkább nem akart katonát látni.

Az 1918. évi események keserű tanulságot szolgáltathatnak arra, hogy elkerülhettük volna a trianoni megsemmisítést, ha a magyar csapatokat nem zárlatolták, hanem elfoglalják a történelmi határokat. A magyar hadsereg ekkor még képviselt akkora erőt, amellyel könnyűszerrel szembeállhatott volna a támadók seregeivel. A magyar erőt, a magyar hadsereget és az általános nemzeti érdekeket soha semmiféle mellékszempontból és egyéni érdekből feláldozni nem szabad. A nemzet ebből a szomorú példából ezt saját kárára meg is tanulja és ezért minden magyar ember szent meggyőződése kell, hogy legyen: Magyarország történelmében egyszer volt csak 1918.

Ezt annál nyugodtabban állíthatjuk, mert helyzetünk ma pont az ellenkezője az 1918-ának. Akkor egy veszített háború végén voltunk, ma pedig egy diadalmas világmérföldes befejezése előtt állunk győzelmes szövetségeseink oldalán. Erős hadseregünk a több, mint másfél évtizedes fegyverkezési tilalom hátrányát behozva diadalmasan és hősiessé áll helyét. Évezredek hadimulánk méltó folytatásaként. Céltudatos politikánk és honvédségünk kemény munkával reparálja most azt a hibát, amit 23 évvel ezelőtt a fegyverszüneti szerződés be nem tartásával ejtettek a történelmi Magyarországon.

A debreceni kereskedők nagyszabású értekezletet tartottak

Az árak megállapításáról és betartásáról, az áruellátásról, a fűszerkereskedők helyzetéről, a tejjelátásról a hagymahány okairól volt szó.

A kereskedő társulat, a Baross Szövetség s a Fűszerkiskereskedők Egyesülete közös értekezletet tartott vasárnap délelőtt a Kereskedő Társulat dísztermében. A tájékoztató ülés fontosságára jellemző, hogy azon megjelent dr. Kölcsey Sándor polgármester is, dr. Koller József hatósági biztossal, valamint dr. Demény Géza szegedi kamarai főtitkár, kiket zajos tapssal fogadtak.

Az ülésen elnöklő Kontsek László hódvözölte a megjelenteket és tartalmas megnyitó beszédet mondott:

— Rendkívüli időkben élünk, magától értetődik, hogy ennek hatása alól mi sem vonhatjuk ki magunkat. A rendkívüli idők rendkívüli helyzeteket teremtenek. Ma már az árú úrrá vált a pénz felett. A megjelent rendeletek és kormánynyilatkozatok nem hagynak kétséget aziránt, hogy a legnagyobb veszedelem: az árdragítás ellen ellenőrzési és üldözési eljárás indul meg. Ezért vált szükségessé ennek az értekezletnek összehívása, hogy a tagokat közvetlenül felvilágosítsuk, hogyan kell teljesíteniük köteleseiket. Szükséges hogy alkalmat adjanak az illetékesek arra, hogy a gyakorlati életben működő kereskedők előterjeszthessék az árszabályozással kapcsolatos kívánságaikat és megfelelő javaslatot nyújthassanak be.

Ezután dr. Ráday László kamarai fogalmazó kitűnő szakelőadásban az árszabályozásra vonatkozó általános intézkedéseket és tudnivalókat ismertette. Hangsúlyozta, hogy az alacsony ármegállapítás miatt a cikkek nem tűnhetnek el a forgalomból, erről a kormány külön gondoskodott. Hatósági árjegyzéket adtak ki, az abban nem található cikkekre vonatkozólag külön árjegyzéket ad ki a Kereskedő Társulat és ebbe írják be a kereskedők a cikkek árát, amely persze nem lesz minden üzletben egyforma.

Ráday ismertette az árdragítási esetek büntetéseit, felhívta a kereskedőket tartásuk be szigorúan a rendelkezéseket,

mert az nemcsak saját érdekük, hanem közérdek is.

Kontsek Sándor az ármegállapításokkal kapcsolatos gyakorlati tapasztalatokról beszélt előadásában.

— A kereskedő haszna a békebeli haszon felére, vagy még kisebb mértékre csökkent. A kereskedőknek életérdekeik lenne, hogy az árakat rögzítsék. Nagyon sok ár csak képzeletbeli, mert azon az áron árú nem szerezhető be. A zugsforgalomban a tej és termékei sokkal drágábban kerülnek eladásra. Nagyon jó volna, ha a legszigorúbb ellenőrzést léptetnék életbe, mert ez csak a legális kereskedők javára szolgálna. — Nagy baj, hogy a méltányos haszonkulcs a kereskedelemben nincs megállapítva. Helyes volna azt az elvet felállítani, hogy a kalkuláció a kereskedő, az árellenőrzés az árkormánybiztosság dolga. Így nem kellene minden ármegállapításért a kormánybiztossághoz fordulni, amely nagyon sok munkától megszabadulna. Az ármegállapítás a közszükségleti cikkekre vezetnek be. A Kereskedő Társulat jegyzéket készített a közszükségleti cikkekről és a nem ellenőrzendő árúkról, utóbbiaknál a haszonkulcsot szabnak meg. Megállapítja, hogy az árdragításokat 90 százalékban nem legális kereskedők követik el. Nem kritizálni akarjuk a fennálló rendelkezéseket, hanem őszintén segíteni akarunk az árkormánybiztosságnak.

Végül határozati javaslatot terjesztett elő, melyben a tagértekezlet kimondja, hogy a fűszerkereskedelem nehéz helyzetben könnyítendő, elaborátumot küld minden érdeképviseletnek és szakkereskedő részéről a fűszerkereskedés és szakszerű hozzáállásokról a minisztérium elé terjeszti.

Faragó István kereskedő a Baross Szövetség nevében kérte, úgy állapítsák meg az árakat a minisztériumban, hogy a kiskereskedők megélhetését biztosítsa.

Radnay Márton a Fűszerkiskereskedők Egyesületének elnöke fejtegette, hogy a közlelmézőügyi miniszter cél-

jaik minden erővel támogatni kell. A rendeletnek mindnyájan eleget akarunk tenni. Elsősorban mi legyünk a hatóságok segítségére. A Kereskedelmi Hivatalban kijelentették, gondoskodnak róla, hogy árú rendelkezésre álljon. Az árszabályozást a kiinduló pontnál kell

Tisztviselő

számlázásban és általános iróda-i teendőben gyakorlott, valamint

gyors és gépirónó

mindkettő öskeresztény, felvétetik debreceni fiókhoz. Jelentkezés személyesen esütörtökön d. u. 2-3-ig Bika szálloda portásánál »Börközpont« cím alatt.

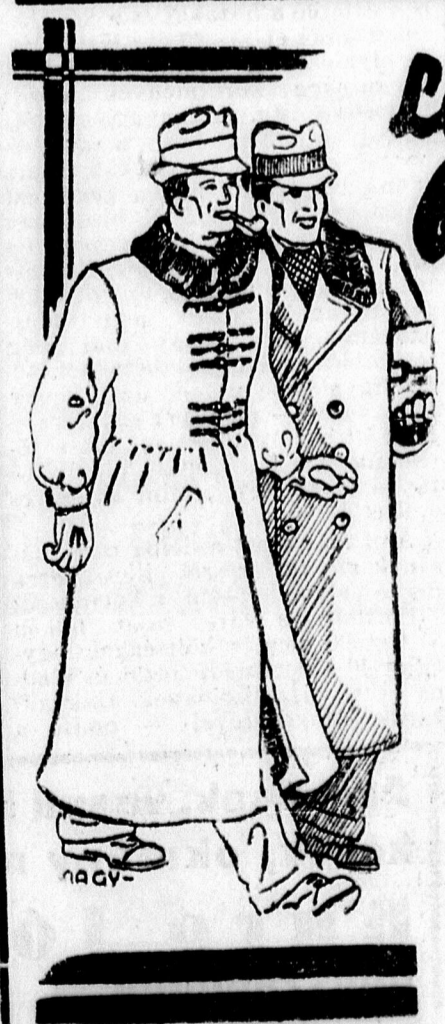
megfogni, ahol az árúikk elindul fogyasztói útjára. A tejjelátás okaként említi, hogy az Alföldi Tejüzem gyűjtőtelepeket állított fel a Fancsikán és a Halápon, ahonnan azóta nem hozzák be a tejet a kiskereskedőkhez a termelők. A kiskereskedők társadalmát lassanként elvérzik, ez pedig nem lehet cél. A hagymahány okaival foglalkozik. Nagyon sok hagyma van Derecskén is, Makón is, a Hagyma Központban is, de nem tudunk hozzájutni.

Nagy ováció közben szólt fel dr. Demény Alajos szegedi kamarai főtitkár: Ez az értekezlet nem más, mint a megélhetés szava. A mai viszonyok között éppen olyan keserves közlelmézői miniszternek lenni, mint kereskedőnek. Abban a harcban, amelyet a miniszter megindított az árdragítás el-

len, mindenki katonának érz magát és segít harcolni. Ha az ár és munkabérek között megindul az eszeveszett hajsz, akkor valamennyien elpusztulunk. — Ebben a harcban döntő szerepe van a fegyelmelzetségnek. Németországban a háborútól kezdve az árszínvonal a legkevésbé sem mozdult el a döntő fontosságú cikkekben. Nálunk, kezdve a termelőn, folytatva az érdekeltségen, egészen a fogyasztóig, nincs meg az a szervezettség, mint Németországban megvan. A közlelmézői miniszter teljesítette az érdekeltségek kívánságát, szakított a fix árszabályozással és számos szakmában már áttértek a haszon százalékos megállapítására. A termelői részről kell, hogy gondoskodjanak arról, hogy megfelelő árú rendelkezésre álljon. A fix-árak megállapítását az élelmiszer oldalon is be kellene szüntetni, itt is a haszon százalékos megszabására térhetnének át. Azt is kívánja az élelmiszer szakma, hogy közlelmézői kérdésekbe kapcsolják be. A fűszerkereskedőknek pedig az a kérdésük, hogy az élelmiszerláncnál nekik is biztosítsanak egy kis helyet.

Dr. Koller József hatósági biztos megjegyezte, hogy a termelői árjegyzék általános vonatkozásban elkészült, de csak a piaci vonatkozásban érvényesíthették. A tejjelátás nehézsége nem ismeretlen a hatóság előtt. A tej abban a pillanatban eltűnt, amint az árakat kiírták. Arra vonatkozólag, hogy a kereskedők a tej házhoz szállításáért külön díjat számíthassanak fel, kérelem a hatósághoz nem érkezett. Miután a tejjelátás zavartalan biztosítása a város lakossága szempontjából rendkívül fontos, a hibákat szabályrendelet megalkotásával lehet kiküszöbölni.

A hagyma beszerzéssel kapcsolatban

Lengyel Bundák

Városi Bundák
Szörmés bekecsék
Börkabátok
nagy választékban
olcsó szabott áron

GRÜNFELD

üriszabóság

Kistemplom mellett

6. OLDAL.

kijelenti, hogy tavaly még be tudták szerezni Debrecen részére a hagyományt, nem is volt semmi zavar. Az idén a debreceni nagykereskedőket Makón már nem szolgálták ki, hanem Budapestre a központba utasították őket.

A tagértekezlet ezután a határozati javaslatot egyhangúlag elfogadta. Az ülés Kontsek László elnök zárószóval ért véget.

Véget értek a Protestáns Napok

A magyar protestantizmus harmadik országos seregszemléjének ünnepségei vasárnap véget értek. Az Országos Református Tanár-egyesület szombaton délután tartotta közgyűlését, amelyen megjelentek az egyetemes konvent, a kultuszminisztérium és a különböző társaságok képviselői is. Ugyanekkor tartották a protestáns nők értekezletét.

Vasárnap minden templomban hálaadó és könyörgő istentisztelet volt, este pedig a Bethlen Gábor Szövetség rendezett bibliaünnepet. Kemény Lajos evangélikus esperes megnyitója után Raffay Sándor püspök beszélt a bibliaterjesztés nagy ügyéről, rámutatva arra, hogy eddig a brit és külföldi bibliatársulat kezében volt ez az akció, most azonban gondoskodni kell magyar bibliatársulat felállításáról. Tavaly körülbelül 160.000 biblia fogyott el. A jelenlevők nagy lelkesedéssel fogadták az indítványt és elhatározták, hogy az akciót megindítják.

Gebhardt Domonkos, BIOSz elnök negyvenéves jubileuma

November 3-án szép ünnepség folyt le a BIOSz-ban, Budapesten. Az egész magyar biztosítási világ melegen ünnepelte Gebhardt Domonkos kormányfőtanácsos, a Biztosító Intézetek Országos Szövetsége elnökének 40 éves szolgálati jubileumát. Gebhardt Domonkos 1901 november 3-án kezdte meg biztosítási pályafutását a Hazai Általános Biztosító Rt. szegedi fiókjánál, mint rapidíjas alkalmazott. Kiváló képességei miatt hamarosan tisztviselővé léptették elő. Neve elég gyorsan ismertté vált a biztosítási szakmában, 1906-ban már a Gazdák Biztosító Szövetkezetébe hívták meg az aradi fiók vezetőjéül, majd 1909-ben rábízták nemcsak a jóval nagyobb temesvári fiók irányítását, hanem az egész délvidéki biztosítási hálózat kiépítését. Gebhardt Domonkos feladatát tökéletesen megoldotta és megcsinálta az akkor legnagyobb délvidéki biztosítási hálózatot a Délvidéki Földművelőgazdák Egyesületében. A központban nagy figyelemmel kísérték Gebhardt tevékenységét és 1913-ban a Szövetkezet felhívta a központba, ahol gyorsan haladt előre. Már 1925-ben a szövetkezet ügyvezető-igazgatója lett. Nagy területen fejtett ki igen értékes közgazdasági tevékenységet és érdemei elismerésül a Kormányzó Úr 1937-ben kormányfőtanácsosi címmel tüntette ki. Két év múlva hatalmas feladattal ruházta fel a közbizalom, 1939-ben a BIOSz elnökévé választották, hogy valósággal átszervezze az egész biztosítási szellemet és tevékenységet. Azóta nemcsak saját intézete, de az egész magyar biztosítási gondolat szép fejlődésen megy keresztül s ez a munkája még ma is tart. Gebhardt Domonkos ismerte fel a felvilágosítás rendkívül értékes és fontos munkáját és célját, ezért rendezik országsszerte a biztosítási napokat és szervezte meg értékes hatásokkal a propagandát is.

— Vadászszőlőjüket állítanak fel a francia katolikusok a bolsevizmus ellen és vasárnap már megkezdtek a toborzást hirdető röplapok osztogatását.

A feltámadás fénye minden katonasírt átragyog

Besztercebányai Klein ny. vezérőrnagy a 39-es bajtársak nevében megkoszorúzza a nagyerdei 39-es emlékművet

A volt cs. és kir. 39. gyalogezred Debrecenben élő bajtársaiból alakult kör vasárnap délelőtt kegyelettel adózott a világháborúban hősi halált halt legendás 39-esek emlékének. A nagyerdei 39-es hősi emlékműnél sorakozott fel a bajtársak népes csoportja. Megjelent besztercebányai Klein László ny. vezérőrnagy és vitéz Lépes Győző ny. ezredes is volt katonáik kegyeletes ünnepén.

Kürtjelre lépültek a fejeikről a kalapok és az „Imához” kürtszó hangjainál némán tisztelegtek egykori, jobban-rosszban egy bajtársaiknak.

Besztercebányai Klein László ny. vezérőrnagy lépett ezután az emlékmű elé.

— Az őszi elmúlás idején ismét összegyűltünk ide, ez emlékműhöz, hogy a világháború 39-es hősi halott bajtársainak emlékének áldozunk. Amidőn itt kegyeletünket lerójuk, örömtelt szívvel adunk hálát Istennek, hogy

a Délvidék visszatérésével ismét meg-nagyobbodott hazánk. A feltámadás fénye ma minden katonasírt átragyog, átragyogja ezt az emlékművet is és minden földet, amelyre magyar vér hullott.

— Hős bajtársaink! — fordult az emlékmű felé a vezérőrnagy —, most mindenki látja, hogy véretek nem hullott hiába, mert a nemzeti feltámadás napja felkelésben van.

— A 39-es bajtársak koszorúját azzal az óhajjal helyezem el az emlékművön, hogy a jó Isten minél hamarabb teljesítse forró imádságunkat!

Besztercebányai Klein ny. vezérőrnagy ezután elhelyezte a bajtársak koszorúját az emlékművön. A hősi halált halt harcosok emlékének az élők megegyszer néma, feszés vigyázzal adóztak, majd a Himnusz hangjával ért véget a kegyeletes megemlékezés.

A lakásprobléma Debrecenben

Igen tisztelt Főszerkesztő Úr!

Azt hiszem, minden érdekelt élénk figyelemmel olvasta a „Debrecen” szombati számában megjelent fenti című cikket és abban Keresztessy István úr érdekes tervét. E szerint a terv szerint a város a Nagyerdőn 25–30 éves törlesztésre telket adna biztos állású embereknek, akik ott pénzügyi kölesönből felépítenék házaikat és ez az építkezés nemcsak a lakásinséget enyhítené, hanem munkaalalmat és adószaporulatot jelentene.

A terv figyelemre méltó, de ebben a formájában nem viheto keresztül, mert nincsen olyan pénzügyi intézet, amely az építkezéshez szükséges teljes összeget kölcsönöznö. Ha pedig az építető tisztviselőnek — elsősorban róluk lehet szó — a telektörlesztés és az építkezési kölcsön törlesztése mellett még további kölcsönt is kellené szereznie, ezt valószínűleg nem tudná megszerezni és nem tudná törleszteni.

Szerény véleményem szerint az lenne a leghelyesebb és legegyszerűbb megoldás, ha a város nemcsak a telket adná, hanem fel is építené a házakat és a kész házakat adná el 15–20 évi törlesztésre olyanoknak, akiknél a törlesztés minden körülmények között biztosítva van. Az anyagbeszerzés ma olyan nehéz, hogy magánember a szükséges anyagokat aligha tudná beszerezni, míg a város ezt nagy erkölcsi súlyával bizonyára megtehetné. Hiába lenne meg tehát a telek és talán az építkezéshez szükséges pénz is, az építkezés anyaghiányában nem indulhatnának meg, vagy ami még rosszabb: nem fejeződhetnének be. De figyelembe veendő az is, hogy ha a város — mondjuk egyelőre — csak 50 házat építené, ezt a tömegmunkát feltétlenül olcsóbban tudná elvégeztetni, mint az egyes építetők.

Ami már most a dolog megoldásának anyagi részét illeti, arra nézve elgondolásom a következő: Építené a város saját telkén 5–600.000 pengős költséggel egyelőre 40–50 családi házat és eladná olyan tisztviselőknél, akik lakbérük átengedésével — amire a

törvény is módot ad — 15–20 év alatt teljesen rizikómentesen törlesztenék a telek és építkezés árát a kamatokkal együtt. Az évenként befolyó törlesztési összegekkel minden évben 4–5 (később fokozatosan több) új ház lenne építhető és így belátható időn belül nem lenne Debrecennek lakásproblémája, mert hiszen a saját házaikba költöző tisztviselők eddigi lakásai is felszabadulnának és enyhítenék a lakásinséget. Tulajdonképpen tehát csak az első építkezéshez szükséges 5–600.000 pengőt kellene befektetni ahhoz, hogy 15–20 év alatt 160–180 új lakás épülhessen és ugyanennyi lakás felszabaduljon s végül ez a befektetett összeg is visszatérülne kamataival együtt!

Hogy mit jelentene ez az évenként biztosan megismétlődő házipénzesítés a munkaalalmak szaporítása szempontjából és mit jelentene adótöbbletben, arra itt most nem térek ki, mert hiszen egyelőre az a legfontosabb, hogy megoldódjék a lakásprobléma Debrecenben.

Főszerkesztő Úrnak tisztelő híve
— i —
lakásproblémás tisztviselő.

Újabb vöröskeresztes ápolónői tanfolyam Hajdúszoboszlón

Alighogy a vöröskeresztes házbeteg-ápolási tanfolyamok Hajdúvármegyében sorozatosan, így Hajdúszoboszlón, Földesen, Kabán s Nádudvaron megindultak, a hajdúszoboszlói vöröskeresztes fiók vezetősége hazafias lelkesedéssel közben máris újabb tanfolyam rendezését kérte, ami meg is történt.

Október harmincadikán folyt le nagy sikerrel a második tanfolyam vizsgálója, amelyen a hallgatók, számszerint harmincketten, kiváló felkészültségről, elméleti és gyakorlati tudásról tettek tanubizonyosságot, ami annál is inkább meglepő volt, mert a kéthetes tanfolyam anyagát a közbejött ünnepek s más körülmények következtében csupán 9 nap alatt vették át. Ez a körülmény mindenesetre Okolicsányi-Kuthy Edit vk. oktatótéstvér rendkívüli rátermettségét, agilitását, nagy türelmét és ügybuzgalmát dicséri.

A tanfolyam vizsgáján résztvettek: dr. Bacsó Jenőné egyetemi tanár neje, önkéntes főápolónő, ki magasszárnyalású buzditó szavak kíséretében adta át a bizonyítványokat a végzett hallga-

tóknak. A megye részéről ott volt Rózsa Lenke tanárnő, önkéntes megyei főápolónőhelyettes és vitéz Kiss István ny. alezredes, vármegyei megbízott, kik szintén lelkesítő szavakat intéztek a le-vizsgázottakhoz. Vitéz Kiss István a mai rendkívüli időkben a magyar nők szükségese helytállását hangsúlyozta, — igen hatásosan.

A hajdúszoboszlói vöröskeresztes fiók vezetőségét nagy elismerés illeti, hogy a második tanfolyamra is ilyen szépszámu hallgatóságot tudott összehozni.

Dr Tankó Béla egyetemi tanár előadása Kolozsvárt a zeneesztétika főkérdéséről

Dr Tankó Béla, a debreceni filozófiai tanszékének professzora Kolozsvárt az ottani szabadegyetem meghívására előadást tartott a zeneesztétika főkérdéséről. Az előadás előtt dr. Bartók György, a kolozsvári egyetem bölcsészettudománykari dékánja üdvözölte Tankó Bélát, mint a kolozsvári egyetem hajdani diákját és később doktorát.

Dr Tankó Béla előadásában foglalkozott a zene igazi lényegének problémájával. Hangoztatta Hanslick után, hogy a zene nemcsak teljesen kifejezi az érzéseket, hanem az önludat meghatározó tényezőit is ábrázolja. Szólt a „belehallás” és a kifestés zenei kérdéseivel. Például idézte Honneger „Pacific” című szerzeményét, ahol a zeneszerző egy hatalmas mozdonyt ír le művében. Valóban megformálódik előttünk a zene hatása alatt egy vas-kolosszus, de ha a szerző a mű címében nem határozta volna meg előre, mit akar kifejezni, bármint „belehallottunk” volna alkotásába.

Előadása további részében hangoztatta dr. Tankó Béla, hogy nekünk, magyaroknak a zeneesztétika terén nagy feladataink vannak, kutatnunk kell a magyar nép bámulatos zenei érzékének gyökereit, folytatni kell a munkát, amit Bartók és Kodály megkezdtek. A magyarságnak el kell jutni ahhoz a felismeréshez, hogy zenéje olyan rendkívüli kincs, amelyhez élvezeten kívül az értelem erejével is közelkedni kell.

Újabb fejlemények a bórpanama ügyében

Mint ismeretes, néhány héttel ezelőtt a Győrött kipattant nagyarányú bórpanama kapcsán a debreceni rendőrség nyomozást indított.

Őrizetbe vették Lányi-Lusztig László és Burger Sándor börtügnököket. A két ügynökre nézve a nyomozás csakhamar megállapította, hogy az ügyvezető chom gépszijbört, melyet nem zároltak a bórrendelet értelmében, hanem az szabad forgalom tárgyát képezte, adták el 100–300 százalékgig terjedő haszonnal.

A debreceni rendőrség bünygyi osztálya Szabó Gyula rendőrtanácsos, bünygyi osztályvezetővel élen szisztematikus munkával, az egész ország területére kiterjesztve nyomozását, minden részletét kivizsgálta az ügynök. Kovács Gusztáv detektív vezette le a nyomozást, előbb Debrecenben folytatva le a vizsgálatot, kihallgatva Lányi-Lusztig és Burger ügynököket, valamint az ügyben érintett börtürosokat. Ezután Budapestre utazott és egyhetes nyomozással sikerült az ügynök nézve megfelelő pontjaira nézve megfelelő adatokat találnia. Ugyanakkor Szentirmay Elemér és vitéz Rékasy József detektívek más vidéki városokba elnyúló ágait tisztázták a bünygynek, melyről a tegnapi napon Kovács Gusztáv detektív többszáz oldalra terjedő részletes jelentést nyújtott át a bünygyi osztály vezetőjének.

Ennek kapcsán, — mint értesülünk — tegnap két újabb őrizetbe-vétel történt s a kiszivárgott hírek szerint további őrizetbe-vételek várhatók.

Arcképek, vasuti igazolvány képek, okmány másolatok

Burg József fotószalonból. — Hangya-bérház.

HIREK

Szerkesztőség, kiadóhivatal és nyomda:
 Debrecen, József kir. herceg u. 1. szám;
 Telefon nappal: 27-89. (3 mellékállomás).
 éjjel 27-89. — Előfizetési árak havonta
 3— pengő, negyedévenként 8-70 pengő.
 Ára hetekönként 12 fillér, vasárnap 24 fillér.

Doigoztass, hogy dolgozhass!

Yógyszertárak éjjeli szolgálata nov.
 1-én reggel 8-tól nov. 8-án reggel 8-ig
 „Aranyangyal”, Piac u. 50., tel. 24-53.
 „Reménység”, Csapó u. 22., tel. 14-21.
 „Isteni gondviselés”, Petőfi tér és
 Teleki u. sarok, tel. 32-81. „Sas”,
 Hatvan u. 66., tel. 11-93.

Öszvirág

Ügy jött, ahogy
 Az ősz szokott
 Jönni, valahogy
 Ügy sárgán
 Kocogott.

Vacogott. Már
 Előre félt.
 Talán mégis kár,
 Hogy előbb
 Nem élt.

Elhervadni
 Korai későn,
 Meg lehullani
 Kegyelmet
 Kérőn:

Ez az őszi
 Sors vár rád:
 Öreg késsel
 Szereltem.
 Öszvirág...

GERGELY IMRE.

— Két debreceni városi orvos kinevezése és áthelyezése Délvidékre. A belügyminiszter dr. Paulay Gyula VII. kerületi városi orvost Zomborba m. kir. tisztiorvossá nevezte ki. Dr. Ivánka Gyula VIII. kerületi városi orvost pedig ugyancsak m. kir. tisztiorvossá Szabadkára nevezte ki a belügyminiszter.

— Dr. Karossa-Pfeiffer Józsefet, aki Debrecenben, mint helyettes tisztifőorvos igen értékes tevékenységet fejtett ki és innen Mármarosszigetre nevezték ki mint tisztifőorvost, a belügyminiszter most újabb fontos feladat elé állította. Baja és Zombor városok tisztifőorvosává nevezte ki és ebben a minőségében kell megszerveznie e két értékes visszatért magyar város közegészségügyét. Karossa-Pfeiffer József kétségtelenül még fog felelni e nagyobb szabású feladatnak is.

— Tízretek zárandokoltak halottak ünnepén a temetőkbe. Nem égett a mécesek, de rengeteg virág borította a sírokat. A budapesti Kerepesi temetőben Kossuth Lajos, Táncsics Mihály sírját nemzetiszínű szallagokkal díszített koszorúk borították és ünnepségek folytak le a sírnál. Ugyancsak koszorút helyeztek a nemzeti más nagyjainak, köztük Gömbös Gyula és Teleki Pál volt miniszterelnökök sírjára.

— Citrine, a brit szakszervezeti szövetség főtájkára visszaérkezett Moszkvából. Archangeljszkból brit hadihajó szállította Skóciába.

— Elitelték Casablancában 16 degaullistát 10 évig terjedő súlyos feyházra.

**Elegáns retikulók
 Pénztárcák
 Aktatáskák
 Manikür készletek
 Tóthfalussynál
 Piac u. 40. és 16.**

— A mester uccal egyházzás leányköre november 9-én, vasárnap d. u. 5 órakor az egyház tanácstermében (Kálvin tér 17. sz.) szegény gyermekek felruházása céljára ünnepélyt rendez a következő műsorral. A XXXVI. zsolttárt ősi ritmikus alakban énekl a kisleányok kara. Az ünnepélyt megnyitja Kolozsvári Kiss László lelkipásztor. Előadást tart Tóthné Zalay Emma tanárnő. Beethoven: „Isten dicsősége”. Enekl Pankotay István tanítójelölt, harmóniumkísérettel. Tompa Mihály: „Két levél”. Előadják: Tóth Eszter és Pusztay Margit. Bach: Chorál és Menuet. Harmóniumon előadja: Bordás Imre organista. A jótékony célra felülfizetéseket köszönettel vessz a rendezőség.

— Bihar vármegye első ízben helyezte el a megemlékezés koszorúját gróf Tisza István halálának évfordulóján a geszti sírboltban felzabradulása óta. Dr. Cifra Kálmán vármegyei főispán, Nadányi alispán és vitéz Báthory Szűcs Sándor tábornok helyezték el a koszorukat.

— Baktay Ervin dr. Debrecenbe jön. A MÁV műhelytelep, mely ma már egészen magas színvonalú kulturális előadásokat rendez, kivételesen értékes előadót állít nagy hallgatósága elé. Sikertől megnyerniök dr. Baktay Ervint, a világhírű India-kutatót, hogy itt egy előadást tartson. Ertesülésünk szerint Baktay Ervin november hó 9-én tartja meg a műhelytelepi kultúrházban előadását, melyre már nem lehet jegyet kapni.

— Dr. Bajmóczy Endre városi állatorvos folyó évi november hó 6-án Bundi uca 6. szám alá költözik. (Mester uca első jobb oldali melléküccája).

— Bolgárnyelvű titkos rádióállomás működött a Krim félszigeten és ez az adó uszított Bulgária ellen. Most a német csapatok előnyomulásával megszűntek az adások. Úgy látszik a bolsevisták szétrombolták az adóállomást.

— Elhagyják Afganisztánt a német és olasz állampolgárok. Eddig 206 tengelyállampolgár távozott kiutasítás folytán Afganisztánból.

— Az Olasz Kultúrintézet igazgatósága — tekintettel a több oldalról megnyilvánult óhajra — még továbbra is lehetővé teszi a beiratkozást az intézet héthónapos nyelvtanfolyamaira s ezúton is kéri mindazokat, kik ezideig még nem iratkoztak be, de részt óhajtanak, venni a nyelvtanfolyamokon, melyek az esti órákban, vagy délelőtti folynek, hogy ebbeli szándékukat minél előbb jelentsék be az intézet igazgatóságánál. Beirattási díj egész évre 10 pengő. Olasz Kultúrintézet, Hatvan u. 2. I. em. Telefon: 12-04.

— A reformáció emlékezete a vámospércsi református egyházban. Dél-élelt 10 órakor ünnepélyes emlékeztetést tartott, melyet Bartha Dezső lelkipásztor végzett. Azután tartották a református elemiiskola reformációi emlékünnepélyét, melyet vitéz Dobos Sándor igazgató-tanító nyitott meg. Az ünnepi beszédet Kerékgyártó Emma tanítónő tartotta. Dobos Kató úrlány és Pankotay Barnabás s. lelkész szépen énekeltek a „Zengjen hálaének” c. éneket. Tömöri Róza tanítónő nagyhatással szavaltta el Béres Antal „Október 31” c. költeményét. A gyermek vegyeskar szép kidolgozásban énekelte „Térj magadhoz drága Sion” c. éneket Béres Antal kar-nagy vezetésével. Szavaltak: Szabó Ilona, Mitrovics Ildi, Sándor Margit, Szabó Julianna, Szabó Ágnes. Este az egyház evangélikációs nagytermében vallásosestély volt. Elő- és utóimát mondott Bartha Dezső lelkipásztor, bibliát olvastott Bartha Dezsőné. — ünnepi beszédet Pankotay Barnabás s. lelkész tartott. A gyermek vegyeskar Béres Antal tanító vezetésével szépen énekelte. Tömöri Róza tanítónő énekelte. Tömöri Róza tanítónő szavalt. Dobos Kató úrlány és Pankotay Barnabás s. lelkész énekeltek. Szavaltak: Vincze Erzsébet, Papp István, Hunyadi István, Fagyal Imre, Szűcs Lajos, Tárján Ilona, Fényi Piroska. A szépen sikerült vallásos-estély „Erős várunk nékünk az Isten” énekkel zárult.

— A német bombavetők Liverpool és Szuez környékét bombázták november 2-ára virradóra éjszaka. Sok gyújtóbombát dobtak le és károkat okoztak.

— Budapesten 5000 költözködés volt novemberben, szemben a mult esztendő 8800 lakáscseréjével. A csökkenésnek a felmondás — korlátozás és a kislakáshiány az oka.

— Az ankarai angol nagykövet ellen merényletet kíséreltek meg. Tennis pályáján tartózkodott, amikor ismeretlen emberek egy nagy sziklát gördítettek le a dombról a pályára. A nagykövetnek az utolsó percben sikerült elugrania a szikla elől.

— Tehetséges gyermekek kiválasztása. A Szülők Iskolája ma délután hat órakor tartja megnyitó előadását az Ipartestület dísztermében. Simonffy u. 1/C. II. emelet. Ez alkalommal Kiss József tankerületi főigazgató tart előadást: „A tehetséges gyermekek és iskoláztatásuk” címen. Az előadást a MÁV Egyetértés férfikarának énekszámá és dr. Veress István megnyitó beszéde vezeti be. Belépődíj nincs.

— Mesedélután lesz Szappanos uca 16. számú otthonunkban, november hó 8-án, 9-én, 10-én délután 3 órakor.

x Bartalis tánciskolájában ma este táncanfolyam kezdődik. Szépen táncolni Bartalistól tanul.

— Művészest és délután az Iparoskörben. Fővárosi művészek részvételével művészest és délután lesz vasárnap az Iparoskör helyiségében. Jegyeket csütörtökön estig lehet előjegyezni a kör helyiségében, Simonffy uca 1/c. II. emelet. Az előadásra csak az Iparoskör által felülbélyegzett jegyek érvényesek.

— Ledöntötték és összetörték Cannesben VI. Edward angol király szobrát. A tettesek ismeretlenek.

x Vattay tánciskolájában november 4-én diákok részére táncanfolyam kezdődik. Kossuth 11.

— Egy amerikai lap tudósító sorozatos cikkeiben számol be arról az útról, melyet Teherántól kezdve tettek meg Moszkváig a diplomata vonaton. Elmondja cikkében, hogy öt nap alatt tettek meg egy 800 kilométeres utat. Találkoztak menekülteket szállító vonatokkal. Nyitott kocsikban összezsúfolva két hete vesztegelt az egyik vonat, hóban, erős hidegben az egyik pályaudvaron.

— Három havi elzárásra és 4000 pengő pénzbüntetésre ítélték Budapest Bandler Vilmos textilkereskedőt, aki üzlethelyiségét egyik kereskedőtársának 2500 pengő lelépési díj ellenében volt csak hajlandó átadni. Az „üzletet” Magyar József ügynök közvetítette, akit ugyancsak háromhavi elzárásra ítélték. Az ügynököt, aki már volt büntetve, őrizetbe vették és büntetése kitöltése után internálják. A lakbérlelépési uszori ügyben a rendőrbíróság hozta meg a példás ítéletet.

FERENC JÓZSEF KESERŐVIZ

— A Templomegyesület november 15-én délután 5 órai kezdettel nagyszabásu teadélután rendez a Kollégium dísztermében. Uray Sándor ref. püspök helyettes imája után Takaró Gyuláné dr. Gaál Beatrix egyetemi m. tanár, országoshírű előadó „Új háború — új asszony” c. munkáját olvassa fel. E jótékony és irodalmi értékű délutánt nagy érdeklődéssel várja Debrecen úri társadalma.

— Lengyelbúndákat, télikabátokat felelősséggel tisztít Konez. Péterfia 30.

— Vörös rabló támadás a Látókép csaránál. Somlay Imre 39 éves napszamos, Szentgyörgyi uca 4. szám alatti lakos fivérével együtt tanyáról tartott hazafelé. Mikor a Látókép csárda közelébe értek, ismeretlen tettesek megtámadták és kiakarták rabolni. Olmosvégű bottal többször fejbeverték mindkettőjüket. Mikor a tettesek látták, hogy Somlayék ellenállnak, elmenekültek. Somlay fejszerűsletét a mentők kötötték be.

— Szerb kommunista banda megtámadott egy apácakolostort és azt kirabolta. A kommunisták nagy dorbézolást rendeztek és bántalmazták a főnöknőt is. A zrkovieai apácakolostorból mindent elhordtak a szovjetesillagos banditák.

— Veszedelmes kocsmatolvajt fogott el a rendőrség. Jónás Sándor derecskei lakos feleségével együtt bejött Debrecenbe vásárolni. Délután bement egy pohár bort meginni egyik vendéglőbe, ahol ismeretlen tettes ellopja 90 pengőjét. A rendőrség néhány óra alatt kézrekerítette a tettest Tibba András napszamos, Bellegelő 462. szám alatti lakos személyében. Kihallgatása során Tibba beismerő vallomást tett, elmondotta, hogy Jónás a hirtelen ivott italtól rosszul lett, ő résztvevőleg kitámogatta és támogatás közben kilopta zsebéből pénztárcáját. A rendőrség a kihallgatások befejezése után átadja a veszedelmes kocsmatolvajt az ügyészségnek.

— Egy volt cári ezredest, Zsapoznikovot neveztek ki a szovjet vezérkar főnökévé. Ezt a kinevezést az angol hírszolgálat jelenti.

— Megmentették Ukrajnában a termés 80 százalékát a szövetséges seregek. A szovjet csapatok pusztításai nem érték el céljukat és még a tavalyi termésből is maradt bő-séges szákmány, mert csak a no-gyedik román hadsereg két és fél-millió mázsa búzát foglalt le.

**Női télikabátot
 Női bundát
 Férfi télikabátot
 Férfi bundát
 Bőr kabátot**

Vágótól!

**V á g ó
 S á n d o r
 férfi ruha és női kabátháza
 Piac és Széchenyi u. sarok**

SZÍNHÁZ, FILM, SZÓPÁKOZÁS**HETI MŰSOR:**

Kedden este: 2000 pengős férfi. (Bulla).

Szerda este: 2000 pengős férfi. — (Bulla).

Csütörtökön este: Fülemlüle, B) bérlet.

Pénteken este: Gárdahadnagy. — Premier bérlet. (Radnóthy mv.)

Fülemlüle

Daljáték bemutató a Csokonai Színházban.

Szerencsés ötlet volt a témából színdarabot formálni. Szabados Árpád, a darab írója élt is ezzel az előnnyel és sikerült darabot írta a gyerekesen naiv, de mindemellett mélyesen emberi, közelebbről: a magyar parasztember — szerencsére minél ritkábban előforduló — jellemvonásáról. Bár nem értünk mindenben egyet a darab írójával, elmondhatjuk, a darab jó. Van benne a humor mellett mély gondolat, megrázó erő és ami legfőbb, mindvégig fokozza az érdeklődést. Talán így lehetne definiálni: egy kicsit parasztkomédia, egy kicsit dráma és egy kicsit daljáték. Jó darab, kiváló előadás, kár a darabban szinte zuhogó triviális szavakért.

Parkas Ferenc zenéje újszerű. Kár, hogy az igen szép, népies motívumok közé becsuszott egy kis dzsessz-szerűség de ez inkább a hangszerelés hibája.

B. Unger István rendezése kifogástalan jó munka, a kiváló előadás alapja volt.

A szereplők közül Perényi Sári igen kedvére való szerephez jutott, melynek megoldásában az élen járt. Ennivalóan bájos Fogarassy Mária, szerelmes falusi leány szerepében. Zádor Mária lehetetlen finomságú játéka külön fejezetet érdemelne, — ugyanez mondható Gál Manci megrázó erejű, de mindemellett finomtónusú játéka.

A férfi szereplők közül is nehéz bárkit felülemelni, oly kiválóak voltak, így a színlap sorrendjében teszünk említést játékaikról. Selmeczy Mihály izes paraszti ember ábrázolása szinte utánozhatatlan. Hortobágyi Artur szerepe igazi színészi feladat, melyet olyan megrázó erővel és mély átéléssel oldott meg, hogy méltán mondhatjuk, nem maradt el nemzetiszínházbéli kollégájától. v. Hajmássy Lajos játéka valószínűleg remekműnk. Szerencsére szövege igen nagy feladat elé állította őt is, hiszen egy jó prédikátor képességéhez mért szöveget kellett elmondania, egy egyszerű, szegény paraszti legény szájából. Kormos Ferenc a szolott jó volt a bűnös lelkű, huncut bíró szerepében. Egyik jelenete, amikor a parasztleányt vallatja az elásott kincs felől, csúsz teljesítmény. Rajz János passzív szerepéből hozott ki olyat, melyre más aligha lenne képes rajta kívül. Nagyban hozzájárultak a sikerhez kisebb-nagyobb szerepekben, izes játékkal Hudák Erzsébet, Vass Ica, Papp István, Vincze András, Szitay László, Lehotay Antal és Balogh Béla.

A dolovai nábob leánya

Herczeg Ferenc ötfelvonásos darabja semmiesetre sem öregedett annyira meg, hogy olyan kevesen élvezzék végig, mint tegnap este a Csokonai Színházban.

A dolovai nábob leányát nem nagy átéléssel és nem teljes illúzió keltéssel játszotta Budaházy Magda, aki túlságosan passzív volt ebben a szerepében. Fogarassy Mária csinos asszonya rövid szerepében is pompásan érvényesült. — Perényi Sári nem neki való szerepben adta igyekezete javát. Ladányi Ferenc úgy a rendezésben, mint Tarján főhadnagy híres szerepében egyaránt kitűnően állotta meg a helyét. Tűzzel és átéléssel játszott. Selmeczy Mihály a pénzbaró figuráját töltötte meg élettel. Igen jó volt Vincze András, pompásan játszotta Papp István a kadett szeleburdi szerepét. Kormos Ferenc néhány jelenetes kutyamosó szerepében adta művészetének legjavát, hasonlóképpen kitűnő volt Kompóthy Gyula.

Az előadás sikerét kivétel nélkül minden szereplő legjobb igyekezetével szolgálta, de az üres házak korántsem animálják a színészt mindig több és mindig szebb eredményt felmutató játéka. Az a kevés ember, aki ott volt jól szórakozott és nagy igyekezetet ünnepelte a színészeket is, de az ilyen előadásokon telt házakat szeretnénk látni.

SZÍNHÁZI IRODA JELENTÉSE:

A színházi idény nagy eseménye ma és holnap este Bulla Elma, a kiváló nagy művésznő vendégjátéka, a két-ézerpengős férfi c. vígjátékújdonsgában. Péntektől szerepel a debreceniek kedvenc volt primadonnája, Radnóthy Éva, a „Gárdahadnagy“ operett újdonsg főszerepében.

A „Szabad bérlet“ minden A) és B) bérleti napon érvényes.

SZÍNHÁZI KISTÜKÖR

BAJOR GIZI debreceni vendég szerepléséről tárgyalt Belezna Unger István direktor budapesti tartózkodása alatt. A tárgyalások annyira előrehaladtak, hogy bizonyosra vehető Bajor Gizi két-napos debreceni vendégjátéka november végén. A kiváló művésznő a NÓRA-ban, Ibsen darabjában lép fel. Rajta kívül Csontos lép fel a MILLIOMOS-ban, Neményi Lili a SIBILL-ben és MARICA GRÖFNŐ-ben. Radnóthy Éva a GÁRDHADNAGY-ban, Timár Ila a Szücs Lászlóval a MOSOLYORSZÁG-ban.

A GYERGYÓI BÁL, az utóbbi évek legnagyobb sikere kerül előadásra parádés szereposztásban, november 14-től. Fedák híres szerepét U. Kovács Terus remek alakításában láthatja a debreceni közönség. Ez az előadás, melyet káprázatos kiállításban láthat a debreceni közönség, előreláthatólag a hónap további napjairól kizorít minden darabot a műsorról.

RÁDIÓKÖZVETÍTÉS is lesz novemberben a színházról. A „Gyöngykalász“ c. újdonsgot közvetítették a Csokonai Színházról. December hónapban pedig Eisemann legújabb „Ejfélikor várak“ c. operettjét, melynek szövegét ifj. Ambrózy Ágoston írta s melyet Debrecenben Budapest előtt mutatnak be, — kapcsolja a rádió.

Hortobágyi Arturt, a Csokonai-színház népszerű művészt, aki a „Fülemlüle“ egyik főszerepét alakítja, vasárnap este előadás előtt readkívvil számos epegöresök fogták el, úgyhogy nem tudta vállalni a játékot és így az előadás is veszélyben forgott. Orvosa, dr. Szombathy-Grosky injekciót adott a kitudó művésztnek, aki — fájdalommal csillapulván — végigjátszotta a darabot.

LÁNGOK. Az Apolló mozgószínház új magyar filmje érdekes kísérlet, az első kamarafilm. — Kényes témáját mindvégig izléssel, érdekes meseszöveggel, megkapó fordulatokkal és sok finom részlettel bonyolítja. A szereplők, élén Mezey Mária érdekes asszonyalakja, Kiss Ferenc robusztus erejű alakítása és Jávor Pál pompás zongoraművész áll. — A kísérő műsor kitűnő.

— Megesüstött és tokszalagszakadást szenvedett egy liszteszák emelése közben Kovács Zoltán 24 éves pék, Böszörményi út 15. szám alatti lakos. A mentők részestették első segélyben.

— Könyves Tóth László városi számtisztet a belügyminiszter Ungvár városához a számvevőséghez kinevezte.

— Debrecen város tiszteletdíjával a Hubertus lovagló versenyekre egy hatalmas ezüst serleget ajánlott fel.

x Schaff tánciskolájában, a Koronában ötödikén, szerdán új tanfolyamok kezdődnek. Gazdálkodóknak 5—7 óráig, iparosoknak 8—10 óráig.

— Hirdetmény. Értesítjük a t. utazóközönséget, hogy 1941 november 4-étől, keddtől kezdve a Csapó uccai vonalon az utolsó kocsit további intézkedésig a Köztemető főbejáratától 17 óra 24 perccel, a Köztemető Kassa úli bejáratától pedig 17 óra 28 perccel indul. HEV üzletgazgatósága.

— Holtan találták Hajdúböszörményben a kúthán özvegy Barkó Mártonné vagyonos asszonyt. Az özvegy nem tett senki előtt olyan kijelentést, hogy öngyilkosságra készül, semmi oka nem volt az öngyilkosságra és ezért érthetetlen a tette. A csendőrség nyomozást indított az ügyben és a debreceni vizsgálóbíró elrendelte a holttest felboncolását.

— A német pénzügyminiszter Bulgáriába érkezett, hogy viszonzza a bolgár pénzügyminiszter berlini látogatását.

Német csapatok által zsákmányolt szovjet ágyú.

Érdekes mozgalom Kassán a címkorság ellen

Kassa, november 3. A kassai Széchenyi Emlékbizottság a Széchenyi Fesztiválság jelszavával érdekes mozgalmat indított. Körlevelet adott ki, amelyben indítványozza, hogy Kassa társadalmi kezdjen küzdelmet a címes rangkorság ellen. A gyakorlati megoldásnak érdekes módját találták ki. A körlevélhez kartonlapot mellékeltek, amelyre a „Mi nekem a titulus“ kezdetű Széchenyi idézetet nyomtatják, majd a következő szöveget: „Valom, amit Széchenyi vall. A legszebb megszólítás számomra: ... úr“. A

kartonlap hátsó oldalán használt utasításként egy jegyzet és egy kérés szerepel. A jegyzet szerint mindenki írja a hivatásának, foglalkozásának megfelelő megszólítást az úr szó elé. A kérés pedig így hangzik: aki jönnek tartja javallatunkat, kérjük, függessze ki ezt a figyelmeztető hivatalt, munkahelye, vagy lakása ajtajára.

A nők címére küldött kartonlapok szövege annyiban módosult, hogy az utolsó sor már ki van töltve a nagyszony, illetve a kisasszony szóval.

Tegnap Debrecenben is életbelépett a taxikorlátozás

A taxikorlátozás a tegnapi napon lépett életbe Debrecenben is. A nappali fuvarozást is bizonyos megszorításokhoz kötötték, este 22 óra és reggel 6 óra között pedig csak pályaudvarra, vagy pályaudvarról, orvosoknak beteglátogatás céljából, betegeknek vagy testi fogyatkozásban szenvedőknek s ezenkívül esküvői és temetési fuvarra lehet menni a taxiknak.

Az első este simán zajlott le az autótaxiknál. Legfeljebb az okozta némi nehézséget, hogy az inspekciós taxisok egy része, nem lévén kifizető a várakozás, amikor a melegítésre elhasznált benzin ráfizetést okozna, hazamegy és így a telefonrendelések körül akadályok állhatnak elő.

Az eddigi forgalom felől érdeklődve a gépkocsivezetőtől, azt a választ kaptuk, hogy a multban az éjszakai forgalom megoszlása a következő volt: vendéglőből, szórakozóhelyről, színházból, moziból hazamenők rendelték

a fuvarok 80—90 százalékát, 10—18 százalék a pályaudvarra ment, vagy onnan jött és 1—2 százalék volt a beteg, akikhez orvost kellett vinni, vagy akik orvoshoz vittek. A taxirendeltet után természetesen ez az arány a multé. Hétfőn este 10 órától éjfél egyik taxinak három fuvarja volt. Ebből kettő az állomáshoz, egy pedig a Homok uccáról a belklinikára betegszállításra lett rendelve.

A debreceni taxisok egyébként kijelentették, hogy a rendelkezéseket szigorúan megtartják és maguk vigyáznak, hogy visszaélések elő ne forduljanak.

A taxikorlátozással kapcsolatban a fiákernek ismét felvirágozik. Értesülünk szerint a közeljövőben többen, akik szüneteltették iparukat, ismét kiváltják azt és kiállnak a standra. Az eszlendőkkel ezeltő a taxik által kiszorított fiákeresek újból visszatérnek a debreceni uccákra.

El akarták rabolni Roosevelt elnök unokáját

Los Angeles, nov. 3. Az amerikai titkos szolgálat los angelesi szervezete főnökének utasítására katonaságot vezényelték ki a kaliforniai Coronadoba, a feleségével és 16 hónapos gyermekével ott élő John Rooseveltnek. Roosevelt elnök legfiatalabb fiának őrzésére. A titkos szolgálat vezetője nem volt hajlandó nyilatkozni arról, mi igaz abból a híresztelésből, hogy John Roosevelt gyermekének elrablását tartanak. Elmondta azonban, hogy tetten értek két embert, aki belesett Roosevelték házában ablakban. A két embert tartóztatták.

— Új püspököket neveznek ki decemberben. XII. Pius pápa decemberben konzisztóriumot hív össze. Azt hiszik, hogy ennek során nem neveznek ki bíborosokat, viszont sok új püspök kinevezésére kerül sor.

Kigyulladt a füstölő egy hatvan-uccai hentesüzleiben

Kocsár László hentes- és mészáros-mester, Kar ucca 34. szám alatti lakos Hatvan ucca 1. szám alatti üzlete alatt a pincében levő füstölőben tűz támadt. A tüzet valószínűleg egy leszakadt szalonna okozta. A lángok felcsaptak, sűrű füst töltötte ki a helyiséget, ezt észrevették a járókelők és értesítették a tűzoltókat, akik dr. Asztalos Tibor ügyeletes tiszt vezetésével kivonultak és félórás munkával sikerült a tüzet lokalizálniuk. Odaégett 20 kiló szalonna 70 pengő értékben.

— Mandzsó államférfiak magyar kitüntetése. A kormányzó a miniszterelnök előterjesztésére Chang-Ching-Hui mandzsó miniszterelnöknek a Magyar Érdemrendnek a Szent Koronával ékesített nagykeresztjét, dr. Naoki Hoshino miniszterelnök helyettesnek és Tsai-Yuen-Shen külügyminiszternek a Magyar Érdemrend nagykeresztjét adományozta.

Tarr Endre uriszabósága
Gambrinus pasage. Piac u. 28.

Ujabb rendelkezések az iparjogositványok kiadásának korlátozásáról

Budapest, november 3. A kormányrendelet adott ki az egyes iparjogositványok korlátozásáról szóló 1510—1941. M. E. számú rendelet kiegészítéséről és módosításáról.

A fenti számú rendelet 1. §-ának 2. bekezdésében foglalt rendelkezés helyébe a következő rendelkezés lép: Az illetékes miniszter az 1. bekezdésben foglalt rendelkezés hatályát akár az ország egész területére, akár annak csak egy részére, bármely kereskedésre, vagy iparra is kiterjesztheti.

Ha az iparjogositvány vagy iparjogositvány kiadása az elsőfokú iparhatóság hatáskörébe tartozik és az illeté-

kes miniszter engedélye nélkül is ki lehet adni, az iparhatóság az iparjogositvány vagy az iparjogositvány kiadása tárgyában csak az illetékes kereskedelmi és iparkamara véleményének meghallgatása után hozhat véghatározatot. A kereskedés vagy ipar gyakorlását csak az iparjogositványt vagy iparjogositvány megadó véghatározat jogerőre emelkedése után szabad megkezdeni.

Ez a rendelet kihirdetésének napján lép hatályba. Rendelkezését a folyamatban levő ügyekben is alkalmazni kell.

Gyászrovat

Vedres Péterné sz. Barkó Klára. 70. éves korában elhunyt. Temetése szerdán délután 3 órakor lesz a III-as teremből, református szertartással. Lakásunk Vigkedvü Mihály ucca 20. sz. Csurka temetkezés rendezésében.

Dobi Erzsébet, életének 34. évében elhunyt. Temetése ma délután 3 órakor lesz a III-as ravatalozó teremből, ref. gyászszertartással. Fehértói vállalat végzi.

Szilágyi Gabika életének 10. évében elhunyt. Temetése szerda délelőtt 11 órakor lesz a III. ravatalozó teremből.

SPORT

Gólzáporral győzött a DVSC Szalmáron

DVSC—SZSE 7:0. (4:0)

A DVSC csapata kitűnő játékkal, nagy gólaránnyal győzött, emellett teljesen meghódította a szatmári közönséget. A támadósor játékába új szint vitt Zilahi szereplése, aki a mezőny legjobbjává volt és három gólt is lőtt. Általában az egész csapat szépen javul, ami komoly biztatást nyújt az elkövetkező kemény és sorsdöntő mérkőzésekre. A DVSC góljait: Zilahi 3., Berecz és Szabó lőtték, egy pedig öngól volt. A védelemre kevés munka hárult, így is kitűnő formáról tett bizonyosságot. A feldobozó legjobbjává a fiatal Gere, aki ezúttal is megbizonyította, hogy kár lenne fejlődését kihagyásával megtörni. A támadósorban Szilárd pompásan játszott, Berecz a régi kitűnő volt. Szabó egyre jobban belez a játékba. Zilahi pedig komoly, nagy nyeresége a DVSC-nek. Jó volt Fülek is. Mann játékvezető kitért a mérkőzésről, — attól eltekintve, hogy Berecznek egy szabályos gólját nem adta meg.

Pontot adtak le a DVSC riválisai. A Marosvásárhelytől otthonában vett el pontot a 2:2-re játszó seregűjű KEAC Z. Danuvia a Postással játszott 3:3-ra. Nagybanyal SE a D. Magyarsággal játszott 2:2-re. Ezzel szemben a Török 3:0-ra győzött a GANZ ellen és a DVSC legveszélyesebb ellenfelévé lépett elő. Kikapott a Kolozsvári MÁV is a Goldberger SE-től 2:1-re. NYTVE—Nagyvárad Török 2:2. A DVSC tiszta ponttal vezet a tabellán.

Az amatőr bajnokságban a DVSC II. szep győzelme, a NyKISE felett a legjelentősebb esemény. A „kis DVSC” 8:0-ra győzött Kristóf 2, Sidlik 2, Horváth 2, Szilágyi s Dombóvári góljaival. DMTE—NyVSC 4:1, gólvörök: Kozma 2, Illés, Nagy. A tartalékos DTE 1:0-ra érdemtelenül vereséget szenvedett a NYTVE-től. Szerencsétlen mérkőzésen a DEAC is 3:1-re veszített a P MÁV-val szemben, a D. Húsos pedig 1:1-re játszott a B. Turullal. Dénes gólját Sashegyi 11-esből egyenlített.

Az NB I-ben meglepetés, hogy a Sal. ETC pontot vett el a vezet WMFC-től. Eredmények: SBTC—WMFC 1:1. Ferencváros—SzVSE 10:2. Szolnok—Kolozsvár 2:0. NAC—Elektromos 7:0. Kispest—DIMÁVAG 5:3. Szeged—Lampart 8:0. Újpest—Újvidék 4:0. Gamma—MÁVAG 3:0.

református gyászszertartással. Fehértói vállalat végzi.

Köszönetnyilvánítás. Istenben boldogult férjem és édesapám elhunytával megnyilvánult jóleső részvétért az összes tiszturaknak, bajtársainak, barátainknak és ismerőseinknek hálás köszönetet mondunk. — özv. Pink Dezsőné és gyermekei.

Nyílt tér

Vilmányi József kocsmáját, Hatvan ucca 69. szám alatt átvettem. Hitelezők 8 napon belül jelentkezzenek. Tisztelettel: Matkó József.

Nagy Sándor bemutatkozott a Ruszban, a BVSC elleni mérkőzésen. A DVSC kitűnő csatára új csapatában a mezőny egyik legjobbjává volt.

A DVSC ma erős edzést tart, melyen egy kiváló fővárosi középcsatár is részt vesz, mint próbajátékos. A neves játékos, aki a Taxi, majd Szeged játékos volt, vasárnap már valószínűleg játszik is a debreceni vasutasokkal.

A Zuglói Danuvia Debrecenben játszik vasárnap a DVSC ellen, bajnoki mérkőzést. A Zugló kitűnő játékerőt képvisel csapatában, Velkey, Suhai ferencvárosi játékosok. A DVSC-nek keményen meg kell küzdenie a bajnoki pontokért.

Nagy sportesemény színhelye lesz november 9-én az Arany Bika díszterme. A Magyar Országos Torna Szövetség Keleti Kerülete november hó 9-én, vasárnap este, az Arany Bika díszteremben rendezti Budapest—Debrecen városok közötti torna-viadalt negyedik fordulóját. Négy esztendővel ezelőtt Debrecen sz. kir. város a magyar torna sport fejlesztése érdekében igen szép és időleges vándordíjat alapított azzal a feltétellel, hogy minden esztendőben felváltva Budapesten és Debrecenben, a két város válogatott férfi tornászcsapata között torna-viadalt rendeztessek. Az eddigi viadalok során két alkalommal győztek a debreceni és egy alkalommal a budapesti tornászok. A városok közötti viadal úgy Budapestnek, mint Debrecennek a legnagyobb eseményei közé tartozik. Az ország legnagyobb tornászgyűlékeznek össze minden esztendőben, hogy megszerezzék városuknak a büszke városbajnoki címet. A budapesti és debreceni tornászok hosszú időn át szorgalmasan készülődnek a döntő küzdelemre és mindkét csapat egyforma esélyese a városok közötti torna-viadallal.

Felhívom a DTE birkozó szakosztály tagjait, hogy kedden este fél 8-kor okvetlenül jelenjenek meg az ipariskolában, (Burgondia u.) Pálffy szakoszt. vez.

Daral győzött Budapest ökölvívó bajnokságának első napján. Remek, kemény mérkőzésben, mindvégig támadva, nagy horgokat ütve győzte le Szumegát, az FTC kiváló ökölvívóját.

Felhívások: A DTE összes játékosai ma délután négy órakor edzésen jelenjenek meg. — A D. Húsos I. játékosai kedden délután négy órakor a Dohánygyári pályán jelenjenek meg.

Közgazdaság

Debreceni piaci szemle

A debreceni élelmiszerpiacokra jótékony hatással volt az országos ármegeállapítás. Megszűntek az árhullámzások, melyek mindig felfelé emelkedő pontot értek el. A felhozatalban nem történt visszaesés. Mindenből volt bőségesen áru, kivéve a tojást és a vereshagymát.

Érthetetlen, hogy milyen módon tüntetik el a vereshagymát, hiszen más időkben annyi volt, hogy vásárló sem akadt rá. Ha egy-két mázsa vereshagyma kerül a piacra, hamarosan elkapkodják. Néhány vagonnal kellene biztosítani a makói hagymatermésből a debreceni fogyasztók részére és akkor megszűnne a zavar a hagyma vásárlása körül.

A tojásból néhány napig nem volt készlet a piacon, kedden már hoztak be tojást, de keveset, 10 óra körül már elfogyott. Darabját 17—18 fillérjével vásárolták. Nem volt a piacon méz és dió. Alma sok volt, de az ára még magas a tömeg vásárlóképességéhez viszonyítva, kilója fajtánként 120—280.

A baromfi piacon áresés volt, kövér kacsa és liba kilója 2.50. Jelentős ármérséklődés, mert például a kövér liba kilója volt 4 pengő is már, nem is olyan régen.

Burgonya volt bőségesen mindenféle fajta, a zöldségfélékből a felhozatal nagy, a közelgő téli időre tekintettel, igyekezzenek az elvermelésre kerülő mennyiséget piacra vinni.

Debreceni sertésvásár. Kövér sertésből mindössze két darabot hajtottak fel, mindkettő elkelt. Sovány sertésből

9. OLDAL

felhajtás 307 darab, eladásra került 124 darab. Árak: sovány koca 154, sovány süldő 190, választott malac páronként 60—80 pengő. Irányzat vontatott.

Szerkesztői üzenetek

N. J-né úrnő. A „Minya” cikkben szereplő sorsúldozott család címe: Marossi István, Vénkert, Sinay Miklós ucca 14. szám.

Házhelyigénylők. A cikkben foglaltaknak utánajártunk. Amennyiben az 1940. évi IV. törvények, — melyre hivatkoznak —, Debrecenre is vonatkozik, kérjük nekünk hangot adunk legközelebbi számunkban.

Városi hirdetések

HIRDETMÉNY. Debrecen sz. kir. város tulajdonát képező s a Dorogmai fűzes elnevezésű, a Tisza balpartján fekvő cca 28. kat. hold területű ingatlan, 1942. március hó elsejétől kezdődőleg 3, esetleg 6 évi időtartamra az 1941 évi november hó hatodikán, délelőtt 9 órakor a városháza kitanácstermében tartandó árverésen haszonbérbeadásra kerül. Árverési feltételek a városháza, félemelet 19. sz. szoba, a hivatalos órák alatt megtekinthetők. Polgármester.

HIRDETMÉNY. Fanesika pusztarészen, 43. szám alatt, 1 drb. 1941 évi fekete kos bárány jegyes füll, szarvatalan, felügyelet nélkül és gazdátlanul találtatott. — Elep 84. szám alatt két drb. fekete-fehér-tarka pulykakakas felügyelet nélkül és gazdátlanul találtatott. Az állatok a város állállójában vannak gondozás alatt. Ha az igazolt tulajdonosok a közhírreteltől számított három nap alatt az állatok átvétele céljából nem jelentkeznek, folyó hó 7-én, délelőtt 10 órakor Bethlen ucca 39. szám alatt fog nyilvános árverésen értékesíteni. Debrecen, 1941. november hó harmadikán — Debrecen sz. kir. város elsőfokú közigazgatási hatósága.

APRÓHIRDETÉSEK

NYOMOZÓ IRODA

Gálócay legrégibb magányozó megfigyelési, nyomozási díszkrétek, eredményesek. Zöldfa 3. T.: 23-72. 1264 11. 27

ALKALMAZÁST nyér férfi

Matrackészítő házhöz felvétetik. Címeiket a kiadóba kérem leadni. 54 vv.

Lakatosmestert tömegcikkgyártáshoz keresek. Gyenes, Szent Anna 8 493

Értelmes fiút kifutónak felveszek. Hirtlapiroda, Tekei 94. 445

Faszécsomogolókat felveszek. Bajomi nagykereskedő, Plac 9. 444 Kifutófiút fűszerüzletbe 16 éves korig felveszünk. Kassa út 22. 452

Szabósegéd kézimunkás felvétetik. Cserepes 1. 454

Fodrászegédet azonnali belépésre felveszek. Ember, Csap 3. 469

Szabósegédet, önálló vagy erős kézimunkást, állandó munkára felveszek. Erdős úriszabó. Derecske. 459

Tehenészt nagy gyakorlattal keresek azonnali belépésre. Érdeklődni Hunyadi 2. 428

Egy napszamos azonnali felvétetik. Devics vasöntő, Kishegyesi út 38. 425

Egy fiatal asztalossegéd felvétetik. Széchenyi 29. 472

Székvizgyárba székviztöltőnek fiatalember felvétetik. Homok 140. 487

Házmester középkorú fizetéssel azonnal felvétetik. Szappanos 11. 485

Két napszamos fiatalember felveszek reggel. Kiss kútfúró, Nyíl 117. 482

Kifutófiút felveszek. — Bogdán, Tekei 88. 418

ALKALMAZÁST keres férfi

Kereskedelmileg képzett keresztyén levelező, gépiró irodai gyakorlatjal ajánlok. — Cím kiadóban. 467

ALKALMAZÁST nyér nő

Paplanvarróhoz házhöz felvétetik. Címeiket a kiadóba kérek leadni. 53 vv.

Kifutóleány, ki nem iskolaköteles, felvétetik. Szent Anna 39. Fűszerüzlet. 498

Jó kézimunkás leányokat angol munkához felveszek. — Mojánár, Szent Anna 8. 496

Intelligens jóérzésű nő keres beteg úriasszony segítőként. Cím a kiadóban. 495

Zaeskóragasztó leányokat gyakorlattal és kezdőket felvesz Albert, Erzsébet 48. 462

Gyakorlott szőnyeg- és vászonszővő nő munkos, valamint tanulókat azonnali munkára felvétetik. Jelentkezés Vágóhíd u. 3. Szöv. műhely. 445

Női szabótanuló lányokat felvétetik. Bathányi 7. Varróda. 465

Varróleány felvétetik. Kövéri Miklós szűcs-mesternél, Kálvin tér 19. (Püspöki palota.) 434

Fiatal segédet vagy segédleányt felvesz — azonnalra Barta, Plac 5. 432

Kifutóleányt felvesz — Takács divatszalon, Hatvan 18. 491

Stoppolni és fehérneműt javítani tudó komornát keresek. Hüttl Tivadarné, klinikai telep. 473

ALKALMAZÁST keres nő

Elehelyezkedést keres 4 polgárit végzett jóírású leány üzletbe, gyárba pénztáros vagy kiszolgálóleánynak. — Cím a kiadóban. 443

HÁZTARTÁSI ALKALMAZOTT

Jó bizonyítvánnyal mindenes bentlakó azonnali felvétetik. Püspöki palota I. kapu első emelet. 407

Egy mosogató nő azonnali felvétetik. Rákóczi 9. Étkезде, 750

Mindenes bejárónót (bentlakót) hosszú bizonyítvánnyal azonnal felveszek. Szent Anna 2. Kávézó. 749

Tisztességes bejárónót felvétetik. Bethlen 54. 751

Bejárónót azonnalra felvesz Gimes, Arany János 64. 488

Női és lányka

kabátok - ruhák rőfős divatárak nagy választékban

Kerecsen Csapó utca 8.

Fiatal leány takarító-nak azonnal felvétetik. Schmidt pedikűrszalon, Hangya bérpalota. 757

Jól főző bejáró minden felvétetik. Werbőczy 4. II. emelet 7. ajtó. 468

Bejárónőt azonnal felvesznek. Érdeklődni házfelügyelőnél. Csapó 1. 461

Közeli tanyára mindenleányt vagy asszonyt azonnal felvesznek. Jelenkezni szerda délután 1 órától 2 óráig a kiadóhivatalban. 438

Magános úr megbízható takarítónőt keres. Csokonai 31. 423

Diétás konyhába ügyes szakácsnő azonnal felvétetik. Belklinika. 421

Felülten tisztességes, megbízható bejárónő felvétetik délutáni órákra. Dózsa u. 15. a. 12. 754

AJÁNLAT

szörmebundákat olcsón készítek, javít, alakít. Köváry szűcsmester, püspöki palota, Déri felől. 1820 11. 27

Püggönyöket, csipke-zövetet, kőpilyanyagokat, kölibetéteket olcsón. Rothermere 36. Keresztlépület. 1231 1. 21

Legolcsóbban test, tisztít Weisz, Arany János ucca 29 szám. 1940 vv.

Kellemes lakás, finom koszt a Hungária panzióban, szobák napokra és hónapszámra. Ferenc József 59. Telefon: 23-39 800 vv.

Bundát készítessem még a tél beállta előtt Katona Vilmos szűcsmesternél, Simonffy 2. 26 12. 18

Ciánóztasson Csala ciánózó vállalat. Lakásvizsgálatok felelősséggel. Rákóczi 9. Telefon 14-27 655 11. 26

Aranyat, ezüstöt fogaranyat legmagasabb áron veszek. Altmann Sándor ékszerész, Hunyadi 23. 1197 1. 21.

Önkéntes urak! Bevonuláskor rendeljék meg ruhájukat Tegdesnél, Kálvin tér 19. Püspöki palota 539 12. 2

Kosztümöket, kabátokat izélesen készítek, fordít, alakít „Margó” Bethlen ucca 29. 1029 12. 17

Számos bajára meghozza biztos gyógyulást különleges haskótőim. Kiss Béláné Kossuth 59. 687 12. 31

Hő- és sárcipők javítását felelősség mellett vállalom. Weisz műszerész, Piac 66. 1420 12. 12

Új szűcsszalont! Legújabb modellek szerint új bundák, alakítások javítások vállalom — muffok gyermeklábszárak raktáron. Szent Anna 5. I. em. Budai-nál. 1313 12. 10

Használt varrógépek, gépalkatrészek minden géphez, javítások felelősséggel, vétel, csere. Eisenberger, Csapó 101. 1501 1. 25

Aranyat ezüstöt, briliánt magas áron vesz Pollák Endre ékszerész. Hatvan u. 2 814 12. 6

Csináltasson Dauert, festést, szőkítést, víz-vasonolulást Kissnél, Csapó 37. 492

Órajavitást vállalok, ócska órákat veszek. — Schiffmann, Vendég 7. 1942 11. 3

Mindenféle bútorok alakítását, kombinálását, átfényvezetést szakember vállalom felelősséggel. Tanulót felveszek. Özv. Czeglédi né. Hatvan 42. 447

Lakatosműhelyemet Kandia uccáról Csapó 41. alá áthelyeztem. — Takaréktűzhelyek, nagy, kétsülős, majolikás alkalmi áron eladó. Kozma. 477

Vászon, fehér, színes, paplanlepedő, alsó lepedő, inlei és mindenemű vászonárak eladása. Szent Anna 22. I. em. 5. 480

KERESLET

Ékszer, aranyat, fogaranyat, ezüstöt legmagasabb áron veszek. Fránkl S., Piac 56. 98 11. 30

Raktárhelyiséget esetleg központhoz közel eső üzlethelyiséget keresünk. — Ajánlatokat „Sürgős” jellegre e lap kiadóhivatalába kérünk. 162

Csecsemő mérleget keresek kölcsön, esetleg megvételre. Domokos Lajos u. 6. sz. 248

Órás- ékszer-üzletemet áthelyeztem Csapó 19. alá. Aranyat, ezüstöt legmagasabb napi áron veszek. Braun Mór. 396

Arany János ucca vége felé pincéi vagy raktárhelyiséget keresek bérbe. Lichtmann, Arany János 55. 755

ÉLELMISZER ITA-

Kárpátaljai téli álló fajalmak olcsón kaphatók. Hatvan 41. 116

TELJES ELLÁTÁS

Teljes ellátás zongora- és fürdőszobahasználattal és ebédkoszt kapható. Cím a kiadóban. 752

Kvartélyost felveszek. Lorántffy 16. I. ajtó. 410

OKTATÁS

Simai gyors- és gépiróskolában nov. 1-én új tanfolyam kezdődik. — Piac 73. Államvizsga. Vidékieknek vasúti kedvezmény. 245 11. 10

Jazz-dobolást tanulnak zenekari dobostól. Leveleket „Jazz” jellegre a kiadóhivatalba kérem. 451

PÉNZ

1500 pengőt kiadnék használatra. eladó. első betétként. Cím: Dr Varga Samu ügyvédnél. Szent Anna 5. I. emelet. 490

HANGSZER

Használt és törött gramofonlemezeket bármilyen mennyiségben megvesz Mayer mérnök. — Kossuth u. 13. Telefon 15-79. 344

Gramofon, kettős rugóházzal, bőrszerű, mellékelt füvegdalakkal jutányosan eladó. Csapó 27. irodában. 478

Alighasznált tangóharmonika jutányosan eladó. — Megtekinthető Farkas virágüzletben. Piac 55. 415

RÁDIO

Rádiókészülék vásárlásánál, javításnál forduljon bizalommal Szabó Lajos műszerészhez. — Csapó 86. Telefon: 32-54 1987 12. 31

BÚTOR

Minek a fényes kirakal, amikor olcsóbban vásárolhat mindenféle lakberendezési tárgyat udvari bútorüzletben. Piac 71. 592 12. 25

Barok háló, modern háló, próbababa, kombinált szekrény, reka-mie konyhaberendezés, rádió eladó. Kossuth 51. 1788 1. 4

Hálószobák, ebédők, kombinált szobák, konyhaberendezések Salamon bútorüzletében. — Jóménység. Előnyös áruk. — Hunyadi 2. 398. 2. 1.

TÜZELŐ ANYAGOK

Csomagolt és ömlesztett rectorla faszen, valamint közén és tűzfűzfa kapható Kovácsnál, Szent Anna 36. Telefon 19-21. 707

KIADÓ LAKÁS

Egy szoba, konyhás lakásomaj elesterelném hasonlival. Oroszné. Csapó 73. 404

Egy szoba, konyhás egyszerű udvari lakás vízvezeték szerelvény kiadó. Bethlen 50. 450

Egy nagy szoba kiadó, ki háztartást nem vezet, csak fix fizetésűnek. Cím a kiadóban. 470

Egy szoba, konyha, veranda, egész udvar jászagtartással, 20 h. fizetéssel kiadó azonnal. Nagyszalonta u. 18. 436

KIADÓ LAKÁS

kétszobás

Lakásnak, irodának, rendelőnek alkalmas bútorozott kétszobás, mellékhelyiséges lakás, valamint felvételi helynek, raktárnak megfelelő megosztott üzlethelyiséget azonnali is kiadó. Cím a kiadóban. 457

Elesterelném 2 parkettes szobás, különálló, összkomfortos lakásomat, víz, gáz bent, lakbéré 68 P, hasonló 3 szobás, komfortos, különálló lakással magasabb lakbérrel. Ajánlatokat „Villamoshoz közel” jellegre a kiadóba kérek. 430 vv.

Kiadó 2-szobás lakás nagyobb előlegért. Cím kiadóban. 481

KIADÓ LAKÁS

nagy

Kiadó és azonnal beköltözhető öt szobás; és mellékhelyiségekből álló lakás a Szechenyikertben. Értekezni lehet FeFréné József út 31. alatt. 497

LAKÁST KERES

Háromszobás komfortos lakást, esetleg villában bérlésre keresek. Közvetlenül díjazok. Cím a kiadóban. 1878 vv.

Fixes házaspár szoba, konyhás lakást keres. Érdeklődni főposta kapusánál. 441

Harmine pengőt adok annak, aki egy szoba, konyhás, esetleg kétszobás egészséges lakáshoz juttat. Cím a kiadóban. 456

Tisztviselő földtulajdonos edesanyjával keres egy szobás, előszobás lakást, esetleg kétszobást csendes udvarban központban 15-re. vagy 1-re. Cím a kiadóban. 408

Mozdonyvezető házaspár lakást keres. „Mozdonyvezető” jellegre a kiadóba. 486

Idősebb magánosnő keres szerény kis szobát, esetleg konyhával. Pontos fizető. Burgundia 20. balra kapu alatt. 416

Vidéki úri leány teljes ellátással lakást keres kimondottan úri családnál. Cím a kiadóba „Uri leány” jellegre. 413

BÚTOROZOTT SZOBA

Bútorozott szoba fürdőszobahasználattal kiadó. Déri tér 6. 440

Piac uccára nyíló bútorozott nagy szoba, két személy részére is alkalmas, esetleg teljes ellátással is kiadó. — Biró, Arany János 1/a. I. 411

Bútorozott szoba, különálló, két úrnak kiadó. Dobozi 11. 476

VEGYES

Egy kőborgó fehér színű bárányt tulajdonosa átvethet Csalogány 17. 427

Grafológus minden egyén kézírásából biztos analízist nyújt. Szechenyi 43. 437

10 darab nyolcheles angol malacot feles tartásra kiadó. Mátyás király 24. Csapó-kert. 435

Tehenészt, mely 12 darab elsőrendű fejőtehénből áll, megbízható gazdaságba tejeszónra kiadó, esetleg két tételben is. Ajánlatot a kiadóba „Tehenészt” jellegre. 429

HASZNÁLT RUHA — CIPO

Egy tiszta új szmoking öltöny alkalmi áron eladó. Cím: Somogyi és Gaál szabósa, József kir. herceg u. 1. Bika-bérház. 189 v. v.

Férfi 44-es félcipők fekete, barna színben és egy barna női bunda eladó. Kandia u. 7. I. ajtó. 166 v. v.

Valódi perzsa bunda jókarban eladó. Hunyadi 21. 448

Szép menyasszonyi ruha és egy pár női egész cipő eladó. Molnár, Arany János 56. 464

Két női télikabát olcsón eladó. Szechenyi 7. I. em 483

Boeska flóra ruha, 12 évesnek télikabát, cipő eladó. Sinay Miklós 29. 490

INGÓSÁG VÉTEL

Legmagasabb áron veszünk ezüst és alpacca evőkészleteket, régi ékszereket, mindenemű szővegeket, régi órákat, dísz tárgyakat, festményeket, bútorokat stb. Ingóságkövetelő. püspöki palota. Telefon 37-99 1131 vv.

INGÓSÁG ELADÁS

Többféle motorkerékpáralkatrész jutányosan eladó. Nagyváthy, Kossuth 29 1937 vv.

80 160 befelől nyíló ablakok és vasablak eladó Jósika 18. 110

Teljesen jó nagykapu és ablakok eladók. — Varga 15. 47

Varrógép, erős alakra női kabát, esőköpeny, intézeti blúzok, Bocskai ruha, női karóra eladó. Bethlen 70. 217

Szép gyermeksportkoscsi, Rákóczi-kép, virágállvány és egyebek eladók. Borz 10. 449

Samottbetétes kályha jó állapotban olcsón eladó. Csapó 73. 753

Dauer-gép, jókarban levő elsőrendű német márká, primán dolgozik, eladó. Cím a kiadóban. 756

Villany Dauer-gép, hűtő, hajszárító, motorkerékpáralkatrész eladók. Kiss, Kassa út 23. 466

Szép új toll eladó, jó állapotban evő fekete férfi kabát eladó. Bethlen 45. 463

Jókarban levő tornyos vaskonyha eladó. Kigyó 10. 433

Ajtó, kétszárnyas, alighasznált, autogeiser, javításra szoruló, eladó. Rothermere tizennyolc. 430

Egy jókarban levő vaskályha eladó. Hajnal 13. 424

Eladó 4 m. kétágú létra, 75 l. balon, 10-30 l. több hordó, Gyöngyvirág 18. 426

Dózsos kályhaellenző tüzpisztoló felszereléssel eladó. Rákóczi 67. 471

Szőlővessző, gyökerez, saját telepemről különböző fajú legolcsóbban kapható. Barna 10. 475

Eladó sötétkék mély gyermekkoesi olcsón. Szeremlei 8. 474

Fekete férfi télikabát, női kabát, zsenilkenő, pultnak megfelelő asztal, Kassa út 2. 420

Cipők, 37. szám, poriszívó, írógép, utazókosarak, gyermekfürdőkád eladó. Vilmos császár körút 12. 419

Valódi keleti perzsa szőnyeg eladó. Csapó 4. 417

Tiszti és vasúti egyenruhák, útibundák, bőrkabátok, uraköltöztetők eladók. Gűick, Bádógos ucca. 412

G. D. FERMÉNYEK

Széna, két kazal Nádudvaron 328 házszám alatt, főútságtól mellett eladó. Érdeklődés Plébános, Dévaványa. 161

50 mázsa cukorrépa eladó. Acél u. 22. 459

Megkezdtem szőlővesz sző. magaslörzű pószméte, bokorróza árusítását Piac 66 458

15 mázsa abraknak való zsengés tengeri eladó. Sinay Miklós 3 484

ELADÓ HÁZ

Homokkertenben, Rigó u. 18. számú ház eladó azonnali beköltözéssel. 86

Eladó jömeneteli hentesüzletes ház. Cím a kiadóban. 370

Eladó Nyilastelep főuccáján sarokház üzletnek alkalmas. Cím a kiadóban. Értekezni Szent Anna u. 47. 369

Eladó Vendég u. 63-65. számú modern ház. Gazdálkodóknak is alkalmas. Értekezni Vendég 68. 409

Családi ház szoba, konyhás lakásokkal, nagy gyümölcsös eladó. Buidosó 46. 489

Szendy u. 5. (Töcsökertenben). Jőfőrgalmú, bevezetett fűszerüzlettel, lakásokkal, biztos megjelölés — kilenc-ezeröttszázert Nagy ingatlanirodában. Csapó 27. 479

ELADÓ HÁZHELY

301 négyszögletes ház-hely Uegyi Mihályné 4. négyszögletenként 9 pengőért eladó. Telefon 14-62. 446

FÖLDBÉRLET

Kiadó két hold föld. — Érdeklődni Kinizsi 38. 422

ELADÓ FÖLD

Jó fekete föld Bihar megyében. 30 katasztrális, eladó. Értekezni Piac 68. II. em. 3. 101

Eladó Bellelőn 347. számú tanyás 19 kálhold szántóföld, város-tól 5 km-re, vasút mellett, tégláskerti megállóval. Értekezni lehet Hatvan 26. alatt. 403

2085 négyszöglet szőlő eladó lakóépülettel, összes felszereléssel. — Raér Imre, Sáránd állomásnál. 405

Mikepéresi kőút mellett, a reptőlérhez nem messze, 2½ hold elsőosztályú fekete föld családi okok miatt sürgősen eladó. Diófa ucca elején 360 négyszögletes különő termő szőlő és gyümölcsös pajtával eladó. PATAY IRODA. Kálvin tér 9. Telefon: 30-99. 431

ELADÓ ÁLLAT

Egy vadászviszla eladó. Andrásy út 43. 406

Szerkesztői felelős: PÁLFI JÓZSEF
Kiadónál felelős: IPI. SZIGETHY GYULA igazgató

Kiadja és nyomja a HÍSZANTULI KÖNYV- és LAPKIADÓ RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
Felelős nyomdavezető: SZIGETHY KÁROLY